

JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE

Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 38 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurenco.si

Številka: 3061-14/2019-55

Datum: 28. 8. 2019

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), izdaja v senatu, ki ga sestavlja Andrej Matvoz kot predsednik senata ter ob sodelovanju Francija Pušenjaka, Andreja Praha in mag. Karla Pintar kot članov senata, na podlagi 12. in 12. o člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljevanju: ZPOmK-1), v zadevi presoje koncentracije pridoblitve kontrole podjetja POŠTA SLOVENIJE d.o.o., Slovenski trg 10, 2000 Maribor (v nadaljevanju: Pošta Slovenije), ki ga zastopa direktor Boris Novak in ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Kavčič, Bračun in partnerji, o.p., d.o.o., Trg republike 3, 1000 Ljubljana, nad podjetjem INTEREUROPA d.d., Vojkovo nabrežje 32, 6000 Koper - Capodistria (v nadaljevanju: Intereuropa), na nejavni seji dne 28. 8. 2019 naslednjo

ODLOČBO

1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence koncentraciji pridoblitve kontrole podjetja POŠTA SLOVENIJE d.o.o., Slovenski trg 10, 2000 Maribor, nad podjetjem INTEREUROPA d.d., Vojkovo nabrežje 32, 6000 Koper - Capodistria, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.
2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev

I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

1. Agencija je dne 6. 6. 2019² prejela priglasitev koncentracije podjetij Pošta Slovenije in Intereuropa. Koncentracijo je priglasilo podjetje Pošta Slovenije.
2. Predmet koncentracije je pridoblitev večinskega deleža kapitala družbe Intereuropa na podlagi pogodbe o prodaji in nakupu delnic Intereuropa d.d.³ (v nadaljevanju: Prodajna pogodba) z dne 10. 5. 2019. Prodajna pogodba je sklenjena med Pošto Slovenije kot kupcem in prodajalcem, to je družbami SID – Slovenska Izvozna in razvojna banka, d.d., Ljubljana, Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, Nova kreditna banka Maribor d.d., Gorenjska banka d.d., Kranj, SKB banka d.d. Ljubljana in Banka Intesa Sanpaolo d.d. Po izvedeni koncentraciji bo priglasitelj postal lastnik večinskega deleža kapitala družbe Intereuropa, in sicer 54,5 % navadnih delnic in 100 %

¹ Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 38/13 OdLUS: U-I-40/12-31, 63/13-ZS-K, 33/14, 76/15 in 23/17.

² Iz prejemne štampljke je razvidno, da je Agencija priglasitev prejela 7. 8. 2019. Skledno z določbo drugega odstavka 68. člena Zakona o splošnem upravnem postopku – ZUP, Uradni list RS, št. 24/06-UPB, 105/06-ZUS-1, 128/07, 65/08, 8/10 in 82/13, se za dan, ko je organ prejel vlogo, šteje dan oddaje na pošto, če se vloga pošije prporočeno po pošti.

³ Pogodba je v angleškem jeziku z nazivom »Agreement for the Sale and Purchase of Shares in INTEREUROPA D.D. by and between The Selling Consortium as Sellers and POŠTA SLOVENIJE d.o.o. as Purchaser«, priloga 2 dokumentu št. 3061-14/2019-1.

prednostnih delnic, ki v trenutku priglasitve predstavljajo 72,13 % kapitala in 72,13 %⁴ oziroma 72,17 %⁵ glasovalnih pravic.⁶

- 3 V skladu s prvim odstavkom 43 člena ZPOmK-1 morajo uddeleženci koncentracije le-to priglasiti pred začetkom njenega izvrševanja, vendar najpozneje v 30 dneh od sklenitve pogodbe ali objave javne ponudbe ali pridobitve kontrole, pri čemer začne rok za priglasitev teči s prvim od teh dogodkov. Priglasitev mora vsebovati vse elemente, ki jih natančneje določa na podlagi šestega odstavka 43 člena ZPOmK-1 sprejeta Uredba o vsebinski obrazcu za priglasitev koncentracije podjetij⁷ (v nadaljevanju: Uredba). Ker je bila priglasitev nepopolna, jo je priglasitelj dopolnil dne 26. 7. 2019.
4. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah⁸ (v nadaljevanju: ZUT) je bila plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000 EUR⁹.
5. Pošta Slovenije d.o.o. je matična družba Skupine Pošta Slovenije. Primarna dejavnost podjetja Pošta Slovenije je izvajanje univerzalne poštne storitve, pri tem pa opravlja tudi ostale povezane dejavnosti kot so: Izdaja in prodaja poštnih vrednotnic, Izdaja dovoljenj za izdelavo in uporabo poštnih žigov, prenos vseh vrst pošiljk v nacionalnem in mednarodnem prometu, trgovina na drobno, cestni tovorni promet, skladiščenje, špedicijske storitve ter druge poštne in kurirske dejavnosti. Pošta Slovenije d.o.o. je v 100 % lasti Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o Slovenskem državnem holdingu¹⁰ naložbe Republike Slovenije upravlja Slovenski državni holding d.d. Pošta Slovenije izvaja kontrolo nad podjetji EPPS, d.o.o. (100 % poslovni delež, izključna kontrola), FENIKSSPED, d.o.o., Brnik (95 % poslovni delež, izključna kontrola), PS Moj paket d.o.o. (100 % poslovni delež, izključna kontrola), PS ZAVAROVANJA d.o.o. (100 % poslovni delež, izključna kontrola), IPPS d.o.o. (100 % poslovni delež, izključna kontrola), PS Logistika d.o.o. (100 % poslovni delež, izključna kontrola) in APS PLUS d.o.o. (55 % poslovni delež, skupna kontrola).¹¹
6. Intereuropa d.d. je matična družba Skupine Intereuropa. Dejavnost Intereuropi zajema zagotavljanje vseh vrst logističnih storitev s področja kopenskega, pomorskega in zračnega prometa, skladiščenja in distribucije kot tudi carinskih in drugih logističnih storitev, ki so potrebne za nemoten pretok blaga od proizvajalca do kupca. Intereuropa opravlja tudi storitev dostave paketov po območju Republike Slovenije. Celovito paletno logističnih rešitev zagotavlja prek treh ključnih področij: a) kopenski promet, b) interkontinentalni promet ter c) logistične rešitve. Intereuropa ima razpršeno delničarsko strukturo. Največji delničarji na dan 30. 12. 2018 so (v oklepaju je naveden delež v osnovnem kapitalu): SID banka, d.d., Ljubljana (18,0 %), NLB d.d. (17,4 %), Nova KBM d.d. (14,7 %), GORENJSKA BANKA d.d., Kranj (11,2 %), SKB d.d. (8,2 %), LUKA KOPER, d.d. (4,9 %), Banka Intesa Sanpaolo d.d. (2,7 %), Kapitalska družba, d.d. (2,6 %), Luka Koper INPO, d.o.o. (2,2 %) In SDH, d.d. (1,7 %), ki imajo skupaj 83,6 % delež v osnovnem kapitalu. Intereuropa izvaja nad podjetji: INTERAGENT d.o.o. (100 % poslovni delež, izključna kontrola), INTERZAV d.o.o. (71,28 % poslovni delež), INTEREUROPA, logistične usluge, d.o.o (99,96 % poslovni delež, izključna kontrola), INTEREUROPA SAJAM d.o.o (51 % poslovni delež, izključna kontrola), INTEREUROPA RTC d.d. Sarajevo (95,77 % poslovni delež, izključna kontrola), A D INTEREUROPA – logistične usluge Dobanovci (73,62 % poslovni delež, izključna kontrola), A.D. ZETATRANS, logistične usluge (69,26 % poslovni delež, izključna kontrola), TFC ZAHIDTRANS SERVIS LIMITED (89,933 % poslovni delež, izključna kontrola), Intereuropa Ukraine Ltd (100 % poslovni delež, izključna kontrola), Intereuropa Kosova L L C. Priština (90 % poslovni delež, izključna kontrola), Intereuropa Skopje DOO, Skopje (99,56 % poslovni delež, izključna kontrola) in INTEREUROPA Global Logistics Services Albania SHPK (100 % poslovni delež, izključna kontrola).¹²

⁴ Glede na vse delnice družbe Intereuropa

⁵ Ob upoštevanju dejstva, da je družba Intereuropa imetnica 18 135 lastnih delnic (navadnih delnic z oznako IEKG), pri tem pa lastne delnice nimajo glasovalne pravice.

⁶ Priglasitev, dokument št. 3061-14/2019-1, str. 4.

⁷ Uradni list RS, št. 30/09 in 3/14

⁸ Uradni list RS, št. 106/10-UPB5, 14/15-ZUUJFO, 84/16-ZZelP-J, 32/16 in 30/18-ZKZaš

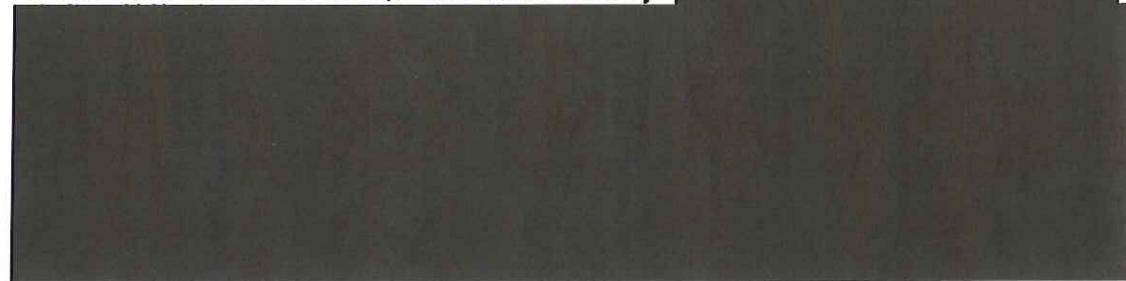
⁹ Plačilo 28. 5. 2019

¹⁰ Uradni list RS, št. 26/14

¹¹ Priglasitev, dokument št. 3061-14/2019-1, str. 2 in 3

¹² Priglasitev, dokument št. 3061-14/2019-1, str. 3

7. Priglasitelj je navedel, da bo s predmetno koncentracijo:

II. PODREJENOST ZPOmK-1

II.1 Koncentracija

8. ZPOmK-1 v prvem odstavku 10. člena določa, da gre za koncentracijo podjetij pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer: (i) pri združitvi dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij ali delov podjetij, (ii) kadar ena ali več fizičnih oseb, ki že obvladuje najmanj eno podjetje, ali kadar eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali del enega ali več podjetij; ali (iii) kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem.
9. Drugi odstavek 10. člena ZPOmK-1 določa, da kontrolo nad podjetjem ali njegovim delom pomenilo pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki ločeno ali skupaj in ob upoštevanju okoliščin ali predpisov omogočajo izvajanje odločilnega vpliva nad tem podjetjem ali delom podjetja, in sicer zlasti: (i) lastništvo ali pravice do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja; (ii) pravice ali pogodbe, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov podjetja.
10. Iz Prečiščenega obvestila Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij¹⁴ (v nadaljevanju: Obvestilo Komisije) izhaja, da izključna kontrola obstaja, če lahko samo eno podjetje izvaja odločilni vpliv nad drugim podjetjem. Odločilne, bistvene za strateško gospodarsko ravnanje podjetja, vključujejo odločitve o vprašanjih, kot so finančni načrt, poslovni načrt, glavne Investicije ali imenovanje višjega vodstva in presegajo odločitve, ki so običajne za zaščito pravic manjšinskih delničarjev (npr. odločitve o bistvu skupnega podjetja, kot so na primer spremembe statuta, povečanje ali zmanjšanje kapitala ali likvidacija).
11. Nastanek koncentracije v smislu prvega odstavka 10. člena ZPOmK-1 pomeni tako imenovani pravni pogoj, ki je poleg izpolnjevanja ekonomskega pogoja, določenega v prvem odstavku 42. člena ZPOmK-1, nujni opredelilni element koncentracije. Če sta izpolnjena oba pogoja, nastane obveznost priglasitve in presoje po ZPOmK-1.
12. Agencija je na podlagi predloženih podatkov priglasitelja najprej preučila, ali je v obravnavani transakciji izpolnjen pravni pogoj, pri čemer je ugotovila, da je predmet transakcije nakup 54,5 % navadnih delnic in 100 % prednostnih delnic Intereurope, na podlagi česar po priglasitelj pridobil 72,17 % glasovalnih pravic.
13. Iz statuta družbe Intereropa d.d.¹⁵ je razvidno, da bo imelo podjetje Pošta Slovenije na podlagi sklenjene Prodajne pogodbe večino v vseh korporacijskih organih družbe Intereropa d.d. in s tem izključno kontrolo nad podjetjem Intereropa. Skupščina delničarjev odloča z večino oddanih glasov (točka 6.37. statuta). Nadzorni svet sestavlja 6 članov, od tega 2 člana izvoli kot

¹³ Dokument št. 3061-14/2019-1, str. 14

¹⁴ UL C 95, 16.4.2008, točka 54

¹⁵ Dostopen na spletni strani AJPES <https://www.ajpes.si/eObjave/objava.asp?s=49&id=2285388>, priloga Notarskega potrdila notarke Nane Povšič Ružič iz Izole z opr. št. SV 538/15 z dne 19. 6. 2015

predstavnika delavcev družbe svet delavcev, ostale 4 pa izvoli skupščina delničarjev z navadno večino glasov Nadzorni svet izmed svojih članov izvoli predsednika in namesnika, pri tem pa je predsednik vedno predstavnik delničarjev.¹⁶ Nadzorni svet imenuje in odpokliče upravo, ki ima največ 4 člane in ki sprejema odločitve z večino glasov članov uprave.¹⁷ Na podlagi navedenega in v skladu z Obvestilom Komisije¹⁸ Agencija ugotavlja, da bo podjetje Pošta Slovenije z navadno večino glasovalnih pravic na skupščini podjetja Intereuropa lahko samostojno določalo strateško gospodarsko obnašanje podjetja Intereuropa, kar pomeni, da je podjetje Pošta Slovenije pridobilo izključno kontrolo nad podjetjem Intereuropa.

14. Pridobitev kontrolnega deleža torej predstavlja koncentracijo, ki jo je v smislu določbe 10. člena ZPOmK-1 treba, v primeru doseganja pragov letnega prometa iz 42. člena ZPOmK-1, obvezno priglasiti Agenciji. Na podlagi navedenega Agencija ugotavlja, da je v obravnavanem primeru pravni pogoj izpolnjen.

II.2 Preseganje pragov po prvem odstavku 42. člena ZPOmK-1

15. Poleg izpolnjenega pravnega pogoja obveznost priglasitve koncentracije nastopi, če je izpolnjen tudi ekonomski pogoj iz prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1. Slednji določa, da je priglasitev potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovнем letu na trgu Republike Slovenije presegel 35 milijonov EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegel 1 milijon EUR.
16. Priglasitelj navaja, da je Skupina Pošta Slovenije v letu 2018 na območju Republike Slovenije ustvarila [REDACTED] EUR prihodkov. Letni promet Skupine Intereuropa v Republiki Sloveniji za leto 2018 znaša 65.427.000,00 EUR.¹⁹
17. Podrejenost koncentracije določbam ZPOmK-1 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru pridobitve kontrole podjetja Pošta Slovenije nad podjetjem Intereuropa sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je zadovljena koncentracija podjetij podrejena določbam ZPOmK-1.

II.3 Pristojnost Agencije

18. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij²⁰ (v nadaljevanju, Uredba ES o združitvah) nobena država članica ne sme uporabiti svojega nacionalnega prava o konkurenčni politiki koli koncentracijo z razsežnostmi EU. Dolžnost Agencije²¹ je torej, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU.²²
19. Na podlagi drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah ima koncentracija podjetij razsežnost EU, kadar: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 5000 milijonov EUR skupnega prometa, in (b) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 milijonov EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici Koncentracija, ki ne doseže pragov iz drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah, ima na podlagi tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah razsežnost EU, če: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 2500 milijonov EUR skupnega prometa, (b) vsa udeležena podjetja v vsaki od vsaj treh držav članic skupno ustvarijo več kakor 100 milijonov EUR.

¹⁶ Točke 6.17 do 6.19. statuta družbe Intereuropa

¹⁷ Točke 6.2 do 6.6. statuta družbe Intereuropa

¹⁸ 56. odstavek Obvestila Komisije

¹⁹ Priglasitev, dokument št. 3061-14/2018-1, str. 12 in 13

²⁰ UL L 24, 29.1.2004, str. 1-22

²¹ Dolžnost izhaja tako iz 10. člena načelom lojalnosti iz tretjega odstavka 4. člena Pogodbe o EU (UL C 326, 26.10.2012), kot tudi iz 21. člena Uredba ES o združitvah

²² Glej sodbo Sodišča EU z dne 14. julija 2006 v zadevi Endesa SA proti Komisiji, T-417/05, Zodl 2006 str. II-2533, točki 99 in 100

skupnega prometa, (c) vsako od vsaj dveh udeleženih podjetij v vsaki od vsaj treh držav članic za namen odstavka (b) ustvari več kakor 25 mil EUR skupnega prometa in (d) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mil EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici.

20. Agencija ugotavlja, da obravnavana koncentracija ne izpoljuje meril za koncentracijo z razsežnostjo EU, ker v navedenem primeru nista izpolnjena pogoja iz točke b) drugega odstavka 1. člena ter iz točke a) in b) tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah. Agencija ugotavlja, da priglašena koncentracija zato nima razsežnosti EU, saj je podjetje Intereuropa v letu 2018 ustvarilo le 65.427.000,00 EUR prihodkov, kar pomeni, da niso izpolnjena merila niti po drugem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah niti po tretjem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah. Zato je izključna pristojnost za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurenčne na Agenciji.

III. SKLADNOST S PRAVILI KONKURENCE

III.1 Upoštevni proizvodni ozziroma storitveni trg in upoštevni geografski trg

21. Upoštevni proizvodni ozziroma storitveni trg je v skladu s 7. točko 3. člena ZPOmK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Upoštevni proizvodni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurenčnosti ter morebitnih ovir za vstop na trg.
22. Upoštevni geografski trg je v skladu z 8. točko 3. člena ZPOmK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevnem proizvodnem ozziroma storitvenem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov ali storitev, na katerem so pogoji konkurenčnosti dovolj homogeni in ki ga je mogoče razlikovati od sosednjih območij, ker so pogoji konkurenčnosti na njih občutno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevnega geografskega trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, transportni stroški, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.
23. Pri presoji koncentracije je Agencija ugotavljala, ali prihaja do prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij ali delov podjetij na katerem od trgov, kjer leta nastopajo, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njimi tesno povezanih trgov. Horizontalne koncentracije podjetij je mogoče opredeliti kot koncentracije, v katerih udeležena podjetja poslujejo na istih upoštevnih trgih, za vertikalne koncentracije pa štejejo vse tiste koncentracije, v katerih so udeležena podjetja dejavna na različnih stopnjah oskrbne verige.
24. Predmetna koncentracija se nanaša na naslednja področja logističnih storitev: a) trg pogodbene logistike, b) trg špedicijskih storitev in c) trg cestnega transporta blaga. Dejavnosti v koncentraciji udeleženih podjetij pa se horizontalno prekrivajo še na nacionalnem trgu dostave paketnih pošiljk. Agencija je preučila tudi vertikalno povezavo med dejavnostjo spletnih trgovin s trgom storitev dostave paketnih pošiljk in trgom cestnega transporta blaga.

III.1.1 Nacionalni trg storitev dostave paketnih pošiljk

25. Priglasitelj navaja, da je Evropska komisija v svoji pretekli praksi ločevala med storitvami standardne in ekspresne dostave paketnih pošiljk, v novejši praksi pa dopušča možnost, da bi lahko ekspresne in standardne storitve predstavljale enoten trg²³. Priglasitelj meni, da je območje Republike Slovenije tako majhno, da so razlike med storitvami standardne in ekspresne dostave paketnih pošiljk vedno bolj zbrisane, storitvi pa se čedalje bolj izenačujeta z vidika izpolnjevanja

²³ Zadeva M 5152 Posten AB / Post Danmark A/S, točka 50, in zadeva M 7630 Fedex / TNT Express, točki 88 in 180.

istovrstnih potreb uporabnikov. Razlog za to je močan porast spletnne trgovine, kjer poteka konkurenčen boj med spletnimi prodajalci, pri čemer je del njihove storitve tudi dostava blaga, ki jo praviloma izvajajo izvajalci dostave paketnih pošiljk. Rok dostave paketnih pošiljk se je približal oziroma izenačil z roki dostave ekspresnih paketnih pošiljk. Za območje Slovenije je zaslediti trend, da se za ekspresne storitve štejejo le še dostave paketnih pošiljk, ki so izvedene isti dan kot naročilo, brez vmesnih faz usmerjanja in prekladanja med prevoznimi sredstvi. Tako opredeljenih ekspresnih storitev Intereuropa ne opravlja, tako da se navedene dejavnosti na tem področju ne prekrivajo. Tudi storitve konkurentov, polmenovane kot ekspresna storitev, predstavljajo dejansko storitev standardne dostave paketnih pošiljk, saj niso izvedene v najkrajšem možnem času (to je v istem dnevu) brez vmesnih faz in prekladanja. Enako velja tudi za druge, v preteklosti razlikovalne značilnosti obeh vrst storitev, to je dodatnih storitev, kot so sledenje pošiljkam, možnost preusmeritve pred dostavo, osebna vročitev ipd. Priglasitelj še poučarja, da se na območju Republike Slovenije za izvajanje storitev standardne in tako imenovane ekspresne dostave paketnih pošiljk uporablja ista infrastruktura. Po mnenju priglasitelja upoštevni trg obsega storitev dostave tako standardnih kot »ekspresnih« paketnih pošiljk po definiciji Evropske komisije, ne vključuje pa storitev ekspresne dostave paketnih pošiljk, katerih dostava se izvede znotraj istega dne, kjer se pošiljke običajno zgolj prepeljejo iz točke A v točko B.²⁴

26. Ostali ponudniki storitev na trgu storitev dostave paketnih pošiljk so potrdili navedbe priglasitelja glede razlikovanja med standardno in »ekspresno« paketno pošiljko, saj se v obeh primerih na območju Republike Slovenije paketne pošiljke dostavijo isti oziroma naslednji dan²⁵ oziroma nekateri ponudniki navajajo, da ekspresnih pošiljk nimajo.²⁶ Agencija na podlagi navedenega ugotavlja, da na območju Republike Slovenije ni potrebe po ožji opredelitvi trga storitev dostave paketnih pošiljk glede na hitrost dostave.
27. Po mnenju priglasitelja na upoštevni trg sodijo storitve dostave (enokosovnih) paketov, ki vključujejo vsaj dve izmed naslednjih faz prenosa blagovnih pošiljk – poštne storitve²⁷, in sicer: sprejem, usmerjanje, prevoz in/all razpošiljanje paketov. Sprejem predstavlja prevzem paketov (blaga) ali pri pošiljalcu ali na drugih točkah (collection points). Usmerjanje predstavlja razporejanje paketov (blaga) po dostavnih naslovih, ki se praviloma izvaja v sortirnih centrih. Prevoz predstavlja prenos paketov (blaga) med prevzemno točko oziroma prevzemnimi zmogljivostmi in dostavnimi zmogljivostmi dostavljavca z ali brez vmesnega usmerjanja. Dostava je prenos paketov (blaga) od dostavnih zmogljivosti do naslovnika. Po mnenju priglasitelja lahko v konkretnem primeru na upoštevni nacionalni trg storitev dostave paketnih pošiljk uvrščamo paketne pošiljke, katerih predmet je blago do mase 50 kg in v okviru dimenziij, s katerimi lahko rukuje ena oseba (one man handling), z najdaljšo stranico 150 cm in kombiniranim obsegom do 300 cm kot jo ponuja priglasitelj.
28. Zakon o poštnih storitvah²⁸ - ZPSto-2 v 16 točki 2 člena določa, da poštne pošiljke poleg korespondence lahko vključujejo med drugim tudi pakete, ki vsebujejo blago s komercialno vrednostjo ali brez nje. Skladno s 3 členom se kot univerzalna poštna storitev izvaja tudi sprejem, usmerjanje, prevoz in dostava poštnih paketov do mase 10 kg ter dostava poštnih paketov, prejetih iz drugih držav članic Evropske unije do mase, ki ne presega 20 kg na celotnem ozemlju Republike Slovenije.
29. Univerzalna storitev se izvaja v notranjem in čezmejnem poštnem prometu. Univerzalno storitev zagotavlja Republika Slovenija v javnem interesu vsem uporabnikom poštnih storitev na njenem celotnem ozemlju pod enakimi pogoji trajno, redno in nemoteno, ki se sme prekiniti le zaradi višje

²⁴ Priglasitev, dokument št. 3061-14/2019-1, str. 21 do 24

²⁵ Čas dostave navajajo npr. 24 ur pri obeh storitvah (dokument št. 3061-14/2019-26). Tudi podjetja, ki ponujajo tako standardno kot ekspresno dostavo paketov, navajajo, da je čas dostave pri standardni dostavi 24 ur, pri ekspresnih paketnih pošiljkah pa se paketi dostavijo praviloma naslednji dan po prevzemu ob določeni uri, pri tem pa so možnosti ekspresne storitve odvisne od poštne številke dostave. Pri ekspresni dostavi je čas dostave približno 16 ur (dokument št. 3061-14/2019-27). Eden izmed ponudnikov navaja, da ponuja ekspresne in odložene storitve dostave, pri tem ekspresna storitev pomeni dostavo naslednjega dne, odložena storitev pa dostavo v več kot 24 urah (dokument št. 3061-14/2019-41, odgovora na vprašanje 8 in 9).

²⁶ Npr. dokument št. 3061-14/2019-33.

²⁷ Priglasitev opozarja, da zgolj prevoz ni poštna storitev

²⁸ Uradni list RS, št. 51/09, 77/10, 40/14-ZIN-B in 81/15

sile ali v razmerah, nevarnih za dostavljavca. Pošta Slovenije je imenovana za izvajalca univerzalne poštne storitve nazadnje dne 28. 5. 2018 z odločbo AKOS št. 3831-17/2018/4, ki velja do 31. 5. 2023. Z univerzalno storitvijo se vsem uporabnikom poštih storitev zagotavljata najmanj pet dni tedensko en sprejem in ena dostava dnevno na dom ali v prostore vsake fizične ali pravne osebe.²⁹ Za izvajanje univerzalne storitve je Pošta Slovenije sprejela Splošne pogoje izvajanja univerzalne poštne storitve (v nadaljevanju: Splošni pogoji) in cenik (v notranjem in mednarodnem prometu). K Splošnim pogojem in cenam univerzalne storitve je AKOS izdal soglasje na podlagi 37. člena Zakona o poštih storitvah. V postopku izdaje soglasja k Splošnim pogojem je AKOS presojal, ali bo s Splošnimi pogoji a) zadoščeno potrebam uporabnikov poštih storitev in trga, b) zagotovljena učinkovita konkurenca in c) zagotovljeno spoštovanje načela preglednosti, nediskriminacije in zagotavljanja konkurence. V postopku izdaje soglasja k cenam univerzalne storitve je AKOS presojal, ali bodo predlagane cene oblikovane skladno s 35. členom Zakona o poštih storitvah, to je, ali bodo: a) dostopne, stroškovno naravnane in ali bodo spodbujale učinkovito zagotavljanje univerzalne storitve, b) za istovrstne storitve enake na celotnem ozemlju Republike Slovenije in c) pregledne in nediskriminacijske. Ker AKOS ne izda soglasja k Splošnim pogojem izvajanja univerzalne storitve in k cenam univerzalne storitve, v kolikor kateri izmed prej navedenih pogojev ni izpolnjen, je bistvena značilnost vseh storitev, ki sodijo v nabor univerzalne storitve, da so vnaprej (ex ante) regulirane in da se izvajajo pod navedenimi posebnimi pogoji. Za univerzalno storitev je značilna tudi visoka stopnja standardizacije storitve (cena, dimenzijske, roki prenosa, točke sprejema in dostave pošiljk, reklamacijski postopek). Konkretno lastnosti storitev dostave paketov v okviru univerzalne storitve so opredeljene v Splošnih pogojih, in sicer obstajata dve relevantni storitvi. Storitev »navadni paket«, to je pošiljka v notranjem prometu, ki ne sme vsebovati lomljivih predmetov in ustreza naslednjim velikostim in masi: a) najmanjša velikost naslovne strani 165 x 235 mm, b) največja velikost do 1.500 mm po katerikoli velikosti, pri čemer se števek dolžine in obsega, merjenega po najširšem mestu prečno, ne sme presegati 3 000 mm, in c) največja masa 10 kg. Storitev »paket« pa je pošiljka, ki se evidentira pri sprejemu in vročitvi ter ima lahko označeno vrednost. Paket, ki ima označeno vrednost, mora biti praviloma zaprta pošiljka. Masa in velikost morajo ustrezaati pogojem za navadni paket.³⁰

30. Storitev dostave paketnih pošiljk do mase 50 kg ni del univerzalne storitve. Kot navaja AKOS, pogoji izvajanja in cene teh storitev niso predmet vnaprejšnje regulacije, temveč so pogodbeno dogovorjeni in posledično omogočajo večjo fleksibilnost glede vseh bistvenih elementov storitve. Za dostavo paketnih pošiljk do mase 50 kg Pošta Slovenije – glede na javno dostopne cenike – omogoča več različnih storitev, ki pa jih je mogoče združiti v dve storitvi, in sicer »poslovni paket« (kamor sodijo tudi »poslovni paket – isti naslovnik«, »poslovni paket večjih dimenzijs« in »paket dobavitelja«) ter »hitra pošta po Sloveniji« (kamor lahko umestimo tudi »hitra pošta znotraj mest«). Lastnosti storitev so opredeljene v Splošnih pogojih izvajanja drugih poštih storitev, in sicer:

- poslovni paket je pošiljka v notranjem prometu, ki jo lahko v prenos oddajo pravne osebe in tiste fizične osebe, ki imajo v skladu s predpisi registrirano izvajanje dejavnosti,
- hitra pošta je pošiljka, za katero veljajo krajevi roki prenosa.³¹

31. Po mnenju AKOS med storitvama dostave paketnih pošiljk do mase 50 kg in univerzalno storitvijo obstajajo znatne razlike. Univerzalna storitev dostave paketov se izvaja pod reguliranimi in oblastno (zakonsko) določenimi pogoji, ki natančno in vnaprej opredeljujejo vse bistvene elemente storitve. Storitev dostave paketnih pošiljk do mase 50 kg pa se izvaja na pogodbeni podlagi. Slednja storitev je na voljo bodisi le poslovним subjektom (»poslovni paket«) bodisi le kot storitev s kraješkim rokom prenosa, kar predstavlja pomembno dodano vrednost storitve. Glede na lastnosti obeh storitev je tudi namen uporabe različen. Univerzalna storitev dostave paketov do 10 kg je namenjena zlasti fizičnim osebam in manjšim pošiljaljem za pošiljanje dimenzijsko standardiziranih paketov nižjih težnostnih stopenj, medtem ko je storitev dostave paketnih pošiljk do mase 50 kg namenjena poslovnim subjektom oziroma le kot storitev z dodano vrednostjo (to je

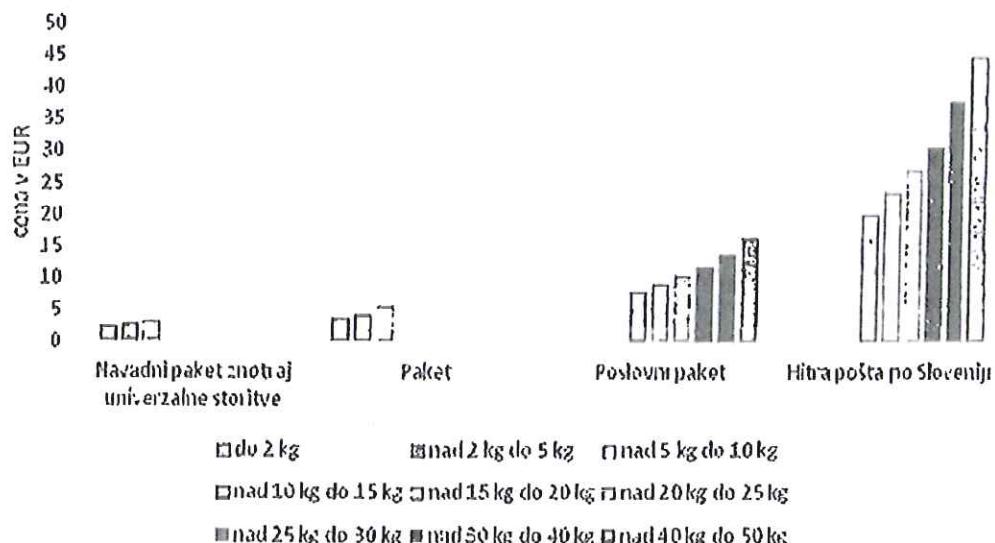
²⁹ Za univerzalno storitev veljajo poleg ZPSto-2 tudi naslednji splošni akti: Splošni akt o kakovosti izvajanja univerzalne poštne storitve (Ur. I. RS, št. 47/10 in 14/17), Splošni akt o izjemah pri izvajaju univerzalne poštne storitve (Ur. I. RS, št. 22/10 in 58/13), Splošni akt o ločenih računovodskih evidencah in prepovedi subvencioniranja (Ur. I. RS, št. 29/10), Splošni akt o računovodskih informacijah in izračunu neto stroška obveznosti univerzalne poštne storitve (Ur. I. RS, št. 47/10).

³⁰ AKOS, Dokument št. 3061-14/2019-25.

³¹ AKOS, Dokument št. 3061-14/2018-25.

krajši rok prenosa). Tudi glede cene storitev AKOS ugotavlja znatne razlike. Cena univerzalne storitve dostave paketov do 10 kg znaša od 2,5 EUR (»navadni paket do 2 kg«) do 5,65 EUR (»paket nad 5 kg do 10 kg«) in ni obremenjena z DDV. Cena prenosa paketov do 50 kg je odvisna od konkretno teže paketa in znaša za masno stopnjo nad 40 kg do 50 kg od 16,33 EUR (»poslovni paket«) do 44,94 EUR (»hilita pošta po Sloveniji«).³²

Cena storitve dostave paketnih pošiljk

Vir: AKOS, dokument št. 3061-14/2019-26.

32. Storitve, ki jih izvaja podjetje Intereuropa, imajo pretežno špedicijski in logistični značaj, zato je zamenljivost teh storitev s storitvijo dostave paketov v okviru univerzalne storitve, še manjša od storitev dostave paketnih pošiljk do 50 kg, ki jih izvaja Pošta Slovenije. Špedicijski in logistični trg je soroden poštнемu (paketnemu) trgu, gre za premik blaga, a se od njega pomembno razlikuje. Vprašanje razmejitve ni vedno jasno in je obravnavano tudi na ravni združenja evropskih regulatorjev trga poštnih storitev.³³ Zlasti pogosta je uporaba dveh razlikovalnih elementov Prvič, ali gre za poštno pošiljko ali ne. Skladno s 16 točki 2. člena ZPSto-2 je poštna pošiljka tista pošiljka, ki je naslovljena v končni obliki, v kakršni jo bo prenesel izvajalec poštnih storitev Drugič, težnostna meja, kr je praviloma 20 kg (kot za univerzalno storitev določa zgornjo mejo Poštna direktiva in ZPSto-2) ali 31,5 kg (kot maso paketa navzgor omejuje Uredba EU o storitvah čezmejnje dostave paketov), s pošiljkami, ki so težje od 31,5 kg, povprečen posameznik ne more ravnati brez mehanskih pripomočkov, zato so te dejavnosti del sektorja tovornega prometa in logistike. Tudi sicer je poštni (paketni) trg dostopen vsem, tj. tudi in zlasti fizičnim osebam, oziroma zasebnim/neposlovnim uporabnikom, medtem ko je špedicija in logistika namenjena zlasti velikim oziroma poslovnim uporabnikom.³⁴
33. Tudi konkurenčni podjetji Pošta Slovenije in Intereuropa na predmetnem trgu se praviloma ne strinjajo z opredelitvijo trga paketnih pošiljk do mase 50 kg. Navajajo, da so na trgu »večkosovne pošiljke, katere presegajo navedeno težo«³⁵, da »ena oseba ni zmožna rokovati z blagom v okviru dimenzij do 50 kg«, ker teža paketa do 50 kg, predstavlja fizično nepremostljivo oviro za poslovanje, saj ena oseba s tovorom 50 kg ni zmožna rokovati in da »mnogo mednarodnih paketnih provoznikov v svojih standardih navaja omejitev teže paketa na 32 kg«³⁶. Eden izmed konkurenčnih podjetij, ki je eno izmed največjih svetovnih podjetij za hilito dostavo pošiljk, navaja, da se na upoštevni trgu storitev dostave (majhnih) paketov uvrščajo paketne pošiljke, katerih masa ne

³² AKOS, Dokument št. 3061-14/2019-25.

³³ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/29342/attachments/1/translations/en/renditions/native>

³⁴ AKOS, Dokument št. 3061-14/2019-25

³⁵ Dokument št. 3061-14/2019-26, odgovor na vprašanje 7.

³⁶ Dokument št. 3061-14/2019-27, odgovor na vprašanje 7

presega 31,5 kg kar je tako po mnenju podjetja kot Evropske komisije tista teža, s katero lahko rokuje ena oseba.³⁷

34. Evropska komisija segmentira trg storitev dostave paketnih pošiljk na storitve, ki se nanašajo na B2B (poslovanje med podjetji ali angl. business to business), B2C (poslovanje s strankami ali angl. business to customer) in C2X (poslovanje s končnimi potrošniki ali angl. consumers to business and consumers to consumers).³⁸ Priglasitelj meni, da v konkretnem primeru podrobnejša delitev nacionalnega trga storitev dostave paketnih pošiljk ni potrebna, saj udeleženci v Republiki Sloveniji storitev B2B, B2C in C2X ne izvajajo v ločenih mrežah ozziroma preko različnih infrastruktur in zato obstaja med navedenimi segmenti močna zamenljivost na strani ponudbe. Prav tako večina uporabnikov storitev oddaja paketne pošiljke tako (in praviloma hkrati) za segment poslovnih uporabnikov kot tudi za segment zasebnih uporabnikov. Razlog za navedeno je v doseganju ekonomije obsega, omogočanju višje stopnje konkurenčnosti in s tem posledično zniževanjem stroškov za uporabnike.

35. Glede razlikovanja med B2B, B2C in C2X storitvami dostave paketnih pošiljk so navedbe ostalih ponudnikov storitev (konkurentov) na trgu različne. Nekateri ponudniki navajajo, da ni razlik⁴⁰ pri opravljanju teh storitev (npr. razlik v ceni, stroških, uporabi infrastrukture), nekateri pa navajajo, da so predvsem razlike med storitvami B2B in B2C, s tem, da je C2X storitev podobna kot B2C, vendar ni prav pogosto v uporabi.⁴¹ Nekateri navajajo, da je za dostavo na stanovanjski naslov potrebno dodatno dplačilo 1,45 EUR⁴² ozziroma, da sta storitvi B2B in B2C podobni, da vsak paket potuje po istem omrežju z izjemo zadnje milje, da so dobave na stanovanjski naslov na splošno manj ekonomične (nižji donosi in manjše marže), saj v povprečju zahtevajo več postankov na paket, ter da gre razvoj v tej smeri, da je manj dostav na stanovanjski naslov in več dostav na naslov delovnega mesta ali na maloprodajne točke prevzema, s čimer so meje med B2B in B2C zbrisane⁴³.
36. Kot izhaja iz obrazložitve v nadaljevanju, tudi ob najožji opredelitvi upoštevnega proizvodnega/storitvenega trga ne obstaja resen sum o neskladnosti obravnavane koncentracije s pravili konkurence, zato Agencija ni dokončno opredelila upoštevnega proizvodnega/storitvenega trga storitev dostave paketnih pošiljk.
37. Priglasitelj navaja, da Evropska komisija segmentira trg storitev dostave paketnih pošiljk glede na to, ali se paketi oddajajo in dostavljajo znotraj posamezne države članice EU (nacionalni promet) ali v dveh različnih državah članicah EU (mednarodni ali čezmejni promet)⁴⁴. Razlog je cenovnih razlikah, do neke mere različnih izvajalcev, razlikah v regulativnih režimih ter v logistički prenosa paketov. Po mnenju priglasitelja je upoštevni storitveni trg za namen presoje predmetne koncentracije nacionalni trg storitev dostave paketnih pošiljk, saj podjetje Intereuropa ne izvaja čezmejnih storitev dostave paketnih pošiljk.⁴⁵
38. Ponudniki storitev dostave paketov so v okviru analize, ki jo je opravila Agencija, večinoma navedli, da se strinjajo z nacionalno opredelitvijo geografskega trga dostave paketov.⁴⁶ En

³⁷ Podjetje se sklicuje na zadevi Evropske komisije M.7630, odst. 78, in M.6570, odst. 164

³⁸ Glej npr. zadevo M 5152 Posten / Post Danmark, točka 59, M 6570 UPS / TNT Express, točka 237, in M.7630 FedEx / TNT Express, točka 89

³⁹ Priglasitev, dokument št. 3061-14/2019-1, str. 21 do 24

⁴⁰ Npr. dokumenta št. 3061-14/2019-26 in št. 3061-14/2019-33

⁴¹ Glej npr. dokument št. 3061-14/2019-27. Navedeno je, da B2B prenos zahteva nižjo ceno, saj gre praviloma za enostavnejšo storitev (običajno v kombinaciji z nekaterimi dodatnimi storitvami). Cena za to storitev je s strani uporabnika pričakovana nižja. Tudi ocena stroškov, vezana na to storitev, je nižja B2C prenos zaradi svoje specifike zahteva ne samo višjo ceno, temveč v kombinaciji z dodatnimi storitvami večjo zahtevo po izobraževanju kadra kot tudi zahtevo po večjih informacijsko-tehničnih resursih za uspešno dostavo pošiljk znotraj tega je potrebno omeniti možnosti izvedbe dostava končnim prejemnikom na ločeno na naslov, katerega je pošiljatelj zapisal ob oddaji naročila, temveč lahko na alternativni naslov. Stroški za izvedbo B2C so napravi B2B dostavam višji, saj zahtevajo več resursov za uspešno dostavo (več prevoženih km, več časovna obremenitev, tehnična sredstva, potrebna za uspešno dostavo, .).

⁴² Dokument št. 3061-14/2019-42, odgovor na vprašanje 11.

⁴³ Dokument št. 3061-14/2019-41, odgovor na vprašanje 11.

⁴⁴ Npr. zadeva M 1405 TNT Post Goup / Jet Services, točka 24, zadeva M 6570 UPS / TNT Express, točka 182

⁴⁵ Priglasitev, dokument št. 3061-14/2019-1, str. 21 do 24

⁴⁶ Glej npr. dokument št. 3061-14/2019-35, št. 3061-14/2019-33, št. 3061-14/2019-41

ponudnik storitev je navedel, da se ne strinja, ker »večina paketnih pošiljk Pošte Slovenije bo res distribuirana na področju R Slovenije, vendar bo Pošta Slovenije s poslovno mrežo Intereurope v bivših državah Jugoslavije pridobila konkurenčno prednost na teh področjih«⁴⁷.

39. Agencija ugotavlja, da glede na to, da v primeru presoje predmetne koncentracije s pravili konkurenčne ni potrebna dokončna opredelitev upoštevnega proizvodnega/storitvenega trga, tudi dokončna opredelitev upoštevnega geografskega trga ni potrebna, saj ne glede na to, ali bi upoštevni geografski trg opredelili ožje ali širše ne bi bil izkazan sum glede skladnosti obravnavane koncentracije s pravili konkurenčne.

III.1.2 Trg pogodbene logistike

40. Evropska komisija opredeljuje trg pogodbene logistike kot del dobavne verige, ki organizira, izvaja in nadzira učinkovit prenos (transport) in skladiščenje blaga, storitev in s tem povezanih informacij od točke izvora (to je nastanka blaga, proizvodnje) do točke njegove uporabe z namenom izpolnilti zahteve strank.⁴⁸ Storitve pogodbene logistike obsegajo raznovrstne storitve od dobave rezervnih delov, inventurnega nadzora, sledenja blaga, komisioniranja, skladiščenja, upravljanja, preverjanja kakovosti in logistiko vrati.⁴⁹ Komisija je preučila različne možne segmentacije trga kot so a) čezmejne in notranje logistične stonete, b) glede na vrsto blaga in industrijske sektorje ter c) po vrsti izvajalcev na vodilne logistične ponudnike (LLP) in ponudnike tradicionalnih pogodbentih logističnih stonet (3PL), pri čemer iz novejše prakse izhaja, da podrobnejša delitev trga ni potrebna.⁵⁰
41. Priglasitelj meni, da upoštevni trg pogodbene logistike obsega več zgoraj opisanih posameznih stonet, in sicer celovite logistične rešitve od prevzema blaga v Republiki Sloveniji in v tujini pri strankah, na različnih lokacijah in v različnih časovnih okvirih, procese skladiščenja in komisioniranja, priprave blaga, manipulacije in dostave blaga na območju Republike Slovenije in v tujini. Trg pogodbene logistike predstavlja prepustitev logističnih procesov prodaje blaga podjetjem, specializiranim za izvajanje tovrstnih celovitih logističnih rešitev.
42. Evropska komisija je v svojih odločbah večkrat poudarila, da je težko jasno določiti mejo med različnimi storitvami, ki so povezane s transportom blaga, zlasti med pogodbeno logistiko in špedicijo. Ker pa je temeljna storitev pri pogodbeni logistiki upravljanje tokov blaga za stranke, vključno s transportom in skladiščenjem, v nasprotju z goli ml prevoznimi, špediterskimi ali skladiščnimi storitvami, je potrebno pogodbeno logistiko upoštevati kot ločen upoštevni trg.⁵¹
43. Agencija je že v svojih predhodnih odločbah⁵² ugotovila, da med celovite logistične stonete spadajo stonete klasične špedicije, storitve cestnega in železniškega prometa, stonete kopenskega prometa, storitve zračnega prometa ter storitve pomorskega prometa, vključno s stonetami skladiščenja, ter drugimi spremljajočimi stonetami, pri čemer tako ponudniki kot uporabniki celovitih logističnih storitev težijo k čim bolj integrirani storitvi, ki bo nudila podporo strankam za zagotovitev nemotenega prehajanja blaga od kraja (provenience), kjer se to naloži na prevozno sredstvo, do tam, kjer se razloži končnemu naročniku (destinacije).
44. Po mnenju AKOS je logistični trg bistveno širši od poštnega (paketenega) trga, saj pogosto zajema pravna razmerja z dobavitelji (sklenitev prodajne pogodbe), skladiščenje surovin, polproizvodov in gotovih izdelkov (skladiščna pogodba), premikanje blaga znotraj proizvodnje (prevozna pogodba) in distribucijo (špedicijska pogodba, pogodba o kontroli blaga in storitev, pogodba o trgovskem

⁴⁷ Dokument št. 3061-14/2019-27, odgovor na vprašanje 18.

⁴⁸ Npr zadeva M 6570 UPS / TNT Express, točka 31

⁴⁹ Priglasitelj navaja zadevi M 2411 AutoLogic/TNT/Wallenijs/CAT JV, točka 15, in M 2831 DSV/TNT Logistics/DSV Logistics, točka 9

⁵⁰ Npr zadeve M 6059 Norbert Dentressangle/Lexey Logistics, točka 10, zadeva M 4232 Scottish & Newcastle Huehne + Nagel / JV, točka 13, in zadeva M 3971 Deutsche Post /Excel, točki 12 in 13

⁵¹ Npr zadeva M 1895 Ocean Group / Excel, točka 7

⁵² Koncentracija podjetij Pošta Slovenije in dela podjetja MK Založba z dne 23. 7. 2016, odločba Agencije št. 3061-15/2015-10 Koncentracija podjetij Intereuropa, d.d. in Skladiščno transportni in trgovinski center Manbor d.o.o., z dne 10. 6. 2002 in koncentracija podjetij Slovenske železnice d.o.o. in Feršped, d.d., odločba Agencije št. 308-97/2012-46

zastopanju, komisijsko pogodba, zavarovalna pogodba, prodajna pogodba). Znotraj teh procesov je treba blago tudi pakirati, etiketirati, paletizirati itd.⁵³ Gre torej za znatne razlike glede na poštno vrednostno verigo, ki zajema faze sprejema, usmerjanja, prevoza in dostave ozziroma razpošiljanja ter se nanaša na poštné pošiljke (tj. v končni obliki naslovljene pošiljke manjših težnostnih stopenj).⁵⁴

45. Agencija je v okviru analize med ponudniki storitev na trgu pogodbene logistike (stran ponudbe) ugotovila, da se ponudba logističnih storitev praviloma ne razlikuje glede na vrsto blaga in industrijo.⁵⁵ Ponudniki storitev praviloma v okviru svojih storitev organizirajo različne vrste transporta (pomorski, zračni, železniški in cestni transport blaga). Vrsta transporta, ki jo izberejo, je odvisna predvsem od zahtev pogodbenih strank, odločilni dejavniki so predvsem cena, hitrost in stroški. Pri organizaciji pomorskega transporta so navajali naslednja pristanišča, ki so konkurent Luki Koper⁵⁶: Trst, Rijeka, Ploče, Constanza, Hamburg, Benetke. Prav tako navajajo, da »se še vedno ogromno poslov preusmerja iz severnih luk v Mediteran«⁵⁷. Nekatera logistična podjetja cestni transport blaga opravijo sama, nekatera pa izključno s podizvajalcem oz. uporabljajo obe možnosti.
46. Ker obravnavana koncentracija na trgu pogodbene logistike ne zbuja pomislekov glede njene skladnosti s pravili konkurence, Agencija ugotavlja, da natančna opredelitev upoštevnega storitvenega trga ni potrebna.
47. Iz pretekle prakse⁵⁸ Agencije izhaja, da naj bi bil trg špedicijskih in logističnih storitev nacionalen, vendar Agencija ni dokončno opredelila upoštevnega trga. Priglasitelj ocenjuje, da geografski trg pogodbene logistike v skladu z novejšim trendom k internacionalizaciji vključuje celotno območje Evropskega gospodarskega prostora (EEA), kar z novejšo praksjo potrjuje tudi Evropska komisija⁵⁹.
48. Agencija je ugotovila, da logistična podjetja, ki poslujejo na ozemlju Republike Slovenije poslujejo na območju več držav, praviloma v celotni EU in na Balkanu.⁶⁰ Agencija je na podlagi analize med ponudniki storitev pogodbene logistike ugotovila, da noben izmed ponudnikov storitev ne posluje samo na območju Republike Slovenije, da ni večjih razlik med storitvami, opravljenimi na območju Republike Slovenije, in na območju drugih držav, ter da so kupci pogodbene logistike praviloma razprtjeni po vsem svetu.⁶¹ Iz navedenega je razvidno, da je geografski trg pogodbene logistike širši od območja Republike Slovenije in verjetno obsega najmanj območje Evropskega

⁵³ Transportno pravo, Matjaž Kovač, et al Knjiga, Ljubljana Zavod IZC, 2010, str 10.
⁵⁴ Dokument št. 3061-14/2019-25.

⁵⁵ Nekateri ponudniki navajajo, da se logistične storitve razlikujejo glede na vrsto blaga ali industrijo ozziroma, da gre za popolnoma druge koncepte in potrebne storitve. Isth ponudniki navajajo, da opravljajo storitve pogodbene logistike za različne sektore (npr avtoindustrijo, Industrijo in trgovino ozziroma za farmacevtsko in avtomobilsko Industrijo, elektroniko, prehrambeno industrijo, ostalo potrošno blago, pri tem pa farmacevtska in avtomobilska industrija zahteva najvišje standarde kakovosti in varnosti, dokumenta št. 3061-14/2019-28 in št. 3061-14/2019-47). En ponudnik navaja, da opravlja logistične storitve samo za avtomobilsko industrijo in da se nabor storitev razlikuje glede na posamezno stranko (dokument št. 3061-14/2019-48).

⁵⁶ Luka Koper naj bi bila eden izmed najpomembnejših generatorev tovora v Sloveniji. Časopis Finance, 19. 11. 2018: 100 največjih logističnih podjetij v državi. Kako so gospodarski razvoj izkoristili veliki in manjši. Ponudniki storitev navajajo, da nimajo vpliva na odločitev, preko katerega pristanišča vozila prihajajo v Evropo (dokument št. 3061-14/2019-48) in da je izbira pristanišča odvisna od vrste blaga, hitrosti in opremljenosti pristanišča (dokument št. 3061-14/2019-49).

⁵⁷ Glej dokument št. 3061-14/2019-34, odgovor na vprašanje št. 19.

⁵⁸ Odločba Agencije št. 305-97/2012-46 Slovenske železnice / Farsped, točki 27 in 28.

⁵⁹ Priglasitelj navaja zadeve M 6059 Norbert Dentressangle/Laxey Logistics, točka 15, M 3071 Deutsche Post/Exel, točka 29, M 6570 UPS / TNT Express, točka 33.

⁶⁰ Npr podjetje cargo-partner d.o.o. sodi v skupino Cargo-Partner Group Holding AG, Austria, ki ima odvisne družbe v številnih EU (npr Madžarska, Slovaška, Nizozemska, Nemčija, Poljska, Hrvaška, Srbija) in drugih državah (npr Kitajska, Indija, Tajska, New York, Vietnam, Šrilanka). Tako tudi npr podjetje FA MAIK d.o.o. v revidiranem letnem poročilu za leto 2017, str 16, navaja, da njegova »strateška usmeritev temelju na povečanju števila novih kupcev in na stalnih izboljšavah na področju kakovosti, pravčasnih in celovitih logističnih storitev v EU, Baltskih državah in na Balkanu.« Podjetje Glovis Europe GmbH v letnem poročilu za leto 2017 (deljem prevod iz nemškega jezika, dostopen na spletni strani AJPES) navaja, da opravlja med drugimi storitve logistike, transporta, špeditorske storitve in storitve dostave, da so glavni prodajni trgi Nemčija in Evropa, da ima sedež v Nemčiji ter da je preko podružnic prisotno tudi v Veliki Britaniji, Sloveniji, Avstriji, Nizozemski, Poljski, Rusiji, Republiki Češki in Slovaški.

⁶¹ Gre za odgovore pod zaporednimi 32 do 35. Da se kupci pogodbene logistike nahajajo po vsem svetu je npr navedeno v dokumentu št. 3061-14/2019-23, št. 3061-14/2019-29, št. 3061-14/2019-30, št. 3061-34/2014-34, št. 3061-14/2019-36, št. 3061-14/2019-38, št. 3061-14/2019-47, št. 3061-14/2019-52. Nekateri navajajo, da so kupci z območja EEA (dokumenta št. 3061-14/2019-31, št. 3061-14/2019-39, št. 3061-14/2019-40, št. 3061-14/2019-49, št. 3061-14/2019-51) ozziroma ne nahajajo reginalno (dokument št. 3061-14/2019-28, navedene so Balkanske države, Slovenija, Rusija, Nemčija).

gospodarskega prostora (EEA), kar se ujema z navedbami priglasitelja. Glede na to, da koncentracija ne zbuja konkurenčno pravnih pomislekov, dokončna opredelitev geografskega trga ni potrebna.

III.1.3 Trg špedicijskih storitev

49. Evropska komisija je v novejši praksi špedicijske storitve opredelila kot organizacijo transporta oziroma odpremljanja blagovnih pošiljk (špedicijski posli) preko prevoznikov (železniče, ladje/ldr.), torej preko kapacitet tretjih oseb. Bistvena vsebina špedicijskih storitev je tako iskanje in organizacija najbolj ekonomičnih in najvarnejših pogojev za odpremo, dostavo in prevoz blaga. Špedicijske storitve so sestavljene iz številnih aktivnosti, s katerimi se omogočata optimalno manipuliranje in transport blaga. Najpogosteje aktivnosti špediterjev so paklranje, izboljšava embalaže, označevanje, sortiranje, jemanje vzorcev, hlajenje oziroma vzdrževanje hitro pokvarljive robe, carinjenje, skladljenje in druge aktivnosti, ki se odvijajo na mestu odpreme in za čas prevoza. Evropska komisija skladno z ustaljeno prakso trg špedicijskih storitev deli na notranjo in čezmejno špedicijo ter na špedicijo po zraku, kopnem in morju.⁶²
50. Priglasitelj je v pretekli praksi navedel, da se za razliko od logističnih storitev storitve špedicije nanašajo na organizacijo transporta v imenu strank. Pri tem je treba upoštevati razlikovanje storitev špedicije glede na opravljanje le-teh na domačem in mednarodnem trgu ter glede na način transporta blaga (cestni, železniški, zračni, vodni transport). Med storitvami prenosa paketov in storitvami špedicije so tudi razlike v poslovnih modelih, uporabljenih pri izvajanju teh storitev, ter uporabi različne transportne opreme oziroma infrastrukture. Storitve špedicije navadno zajemajo težje in večje kose blaga kot storitve prenosa paketov, zaradi česar se pri transportu v okviru storitev špedicije uporablja posebna oprema (npr. vilčarji ipd.). Poleg tega se večina blaga v okviru storitev špedicije pretovarja na paletah, kar pa ne velja za storitve prenosa paketov. Za izvajanje storitev prenosa paketov je značilno tudi, da je rezvrščanje in prenos blaga občutno bolj avtomatizirano kot pri storitvah špedicije zaradi uporabe tekočih trakov in optičnih bralnikov.⁶³
51. Ponudniki špedicijskih storitev so v okviru analize trga, ki jo je opravila Agencija, kot temeljne storitve, ki jih opravlja v okviru špedicije, navajali naslednje: priprava dokumentov za organizacijo prevoza, organizacija različnih vrst transporta ter podporne storitve (carinsko svetovanje, carinsko posredovanje, carinski pregledi, posredno in neposredno zastopanje pri carinski postopkih (postopka 40 in 43), veterinarski, sanitarni – tržni pregledi, manipulacije z blagom, skladljenje, poročanje Intrastat). Običajno posamezni špediter opravlja storitve za več različnih sektorjev oziroma blagovnih skupin: Navajali so npr., da storitve opravlja za proizvodna in trgovska podjetja, za avtomobilsko industrijo, za farmacevtsko industrijo, elektroniko, prehrambeno industrijo. Kot pomembne stroške pa so navajali stroške transporta skupaj z gorivom in cestnino, ter stroške skladljenja in carinjenja.
52. Ker obravnavana koncentracija na trgu špedicijskih storitev ne zbuja pomislekov glede njene skladnosti s pravili konkurence, Agencija ugotavlja, da natančna opredelitev upoštevnega storitvenega trga ni potrebna.
53. Priglasitelj ocenjuje, da geografski trg špedicijskih storitev vključuje celotno območje Evropskega gospodarskega prostora (EEA), kar je skladno s prakso Evropske komisije, ki dopušča možnost širše opredelitve geografskega trga špedicijskih storitev.⁶⁴
54. Agencija je na podlagi analize med ponudniki špedicijskih storitev ugotovila, da praviloma ni razlik med storitvami, opravljenimi na območju Republike Slovenije, in na območju drugih držav.⁶⁵

⁶² Priglasitelj se eklicuje na zadeva M 8594 Cosco Shipping/Ooi, točka 23, M 8120 Hapag-Lloyd/United Arab Shipping Company, točka 26, M 7268 CSAV/HGV/Kuhne Maritime/Hapag-Lloyd, točka 37, M 6059 Norbert Dentressangle/Laxey Logistics, točki 17 in 18, M 1794 Deutsche Post/Air Express International, točka 8

⁶³ Glej odločbo Agencije št. 3061-15/2015-10, točka 30

⁶⁴ Priglasitelj navaja zadeva M 7630 Fedex/TNT Express, točka 24, M 6570 UPS / TNT Express, točka 27, M 5008 RCA/MAV Cargo, točka 21.

Glede kupcev špedicijskih storitev pa ponudniki storitev navajajo različne odgovore. Samo en ponudnik navaja, da se kupci špedicijskih storitev nahajajo le na območju Republike Slovenije⁶⁸. Ostali navajajo, da se kupci špedicijskih storitev nahajajo po vsem svetu⁶⁹ oziroma regionalno⁷⁰ oziroma na območju EEA⁶⁹. Iz navedenega je razvidno, da obstaja možnost širše opredelitve geografskega trga kot je ozemlje Republike Slovenije. Glede na to, da koncentracija ne zbuja konkurenčno pravnih pomislikov, dokončna opredelitev geografskega trga ni potrebna.

III.1.4 Trg cestnega transporta blaga

55. Evropska komisija razlikuje med različnimi oblikami transporta blaga, in sicer med zračnim, pomorskim in kopenskim prometom. V zvezi s kopenskim transportom blaga je Evropska komisija preučila nadaljnjo možnost segmentacije na železniški, cestni in celinski plovni (inland waterways) promet. Posebni del trga cestnega transporta nevarnega blaga, saj za to vrsto prevoza veljajo posebna pravila in predpisi, prav tako so zahtevane različne posebne spremnosti voznikov, ki morajo slediti posebnemu usposabljanju. Evropska komisija opozarja na dejstvo, da je prevoz nevarnega blaga mogoče nadalje deliti na prevoz nevarnega blaga v razsutem in nerazsutem stanju. Pri tem pa ugotavlja, da je treba segmentacijo trga transporta blaga opraviti v vsakem primeru posebej glede na dejanske okoliščine.⁷⁰
56. Priglasitelj navaja, da ima priglašena koncentracija vpliv na trgu cestnega transporta blaga, ki vključuje izvajanje organizacije transporta, pretovarjanje, (kratkotrajno) skladишčenje, storitve cestnega tovornega prometa in storitve dostave paketnih pošiljk oziroma tovorkov, ki ne sodijo med poštne storitve, kot ločene, manj zahtevne in brez posebnih dodatnih ali pomožnih aktivnosti oblike izvajanja prenosa (transporta) blaga od točke A do točke B
57. Ponudniki storitev na trgu dostave paketnih pošiljk navajajo, da je potrebno ločevati med trgom dostave paketov in cestnim transportom blaga tako, da se na trgu cestnega transporta blaga uvršča prevoz oziroma dostava blaga, ki ne sodi na trgu paketov.⁷¹
58. Ponudniki cestnega transporta blaga so v okviru analize trga, ki jo je opravila Agencija, večinoma navedli, da se trgu cestnega transporta nevarnega tovora pomembno razlikuje od trga cestnega tovornega prometa na splošno (npr. glede uporabe posebne opreme, pravil in predpisov, usposobljenosti voznikov). Navajajo, se za nevarno blago uporablja lahko le embalaža, ki po kakovosti in izvedbi ustrezata količini in lastnostim nevarnega blaga. Proizvajalec embalaže mora poskrbeti, da je na vsaki embalaži, ki jo da v promet, ustrezna označitev. Za prevoz nevarnega blaga se lahko uporabljajo le ustrezno izdelana in opremljena vozila Podjetja, ki prevažajo nevarni tovor, morajo imeti dodatno usposobljene voznike in posebno opremo, večjo skrb morajo namenjati preventivni, tovrstni transport zahteva večja vlaganja v osnovna sredstva, gre za časovno in stroškovno zahtevnejša opravila, tudi nadzor je strožji. Ponudniki storitev cestnega transporta blaga so prav tako navedli, da se cestni prevoz tovora v razsutem stanju pomembno razlikuje od prevoza drugih vrst tovora (npr. od tovora na paletah, zapakiranega v embalažo), saj se za tovrstni tovor uporablja posebna vozila. Navajajo še, da se cestni prevoz tovora, ki zahteva reguliranje temperature (hlajenje ali gretje) pomembno razlikuje od prevoza drugih vrst tovora, saj so zarj potrebna specifična vozila, s posebno opremo, ki omogoča vzdrževanje toplotnega režima.

⁶⁸ Odgovor na vprašanje št. 34

⁶⁹ Dokument št. 3061-14/2019-23.

⁷⁰ Npr. dokumenti št. 3061-14/2019-29, št. 3061-14/2019-30, št. 3061-14/2019-34, št. 3061-14/2019-38, št. 3061-14/2019-40, št. 3061-14/2019-47, št. 3061-14/2019-51

⁷¹ Dokumenta št. 3061-14/2019-36 in št. 3061-14/2019-37 (v obeh so navedene države Slovenija, Avstrija, Madžarska in Italija)

⁶⁹ Dokument št. 3061-14/2019-28 (navedeno EEA območje + Balkan + Kitajska + ZDA), št. 3061-14/2019-32, št. 3061-14/2019-39, št. 3061-14/2019-52

⁷⁰ Priglasitev, dokument št. 3061-14/2019-1, str. 26. Priglasitelj se sklicuje na zadeve M 6059, točke 23-26, M 5096, točke 24-26, M 5579, točke 47-49, in M.5480, točki 18 in 19

⁷¹ Glej npr. dokumenta št. 3061-14/2019-41 in št. 3061-14/2019-42, odgovora na vprašanje 13

59. Ker obravnavana koncentracija na trgu cestnega transporta blaga ne zbuja resnega suma glede njene skladnosti s pravili konkurence, Agencija ugotavlja, da načančna opredelitev upoštevnega storitvenega trga ni potrebna.
60. Priglasitelj ocenjuje, da geografski trg cestnega transporta tovora vključuje celotno območje Evropskega gospodarskega prostora (EEA).
61. Agencija je na podlagi analize med ponudnikl storitev cestnega transporta blaga ugotovila, da praviloma ni razlik med storitvami, opravljenimi na območju Republike Slovenije, in na območju drugih držav⁷². Glede kupcev storitev cestnega transporta blaga pa ponudniki storitev navajajo različne odgovore Dva ponudnika navajata, da se kupci nahajajo le na območju Republike Slovenije⁷³. Ostali navajajo, da se kupci nahajajo po vsem svetu⁷⁴ oziroma regionalno⁷⁵ oziroma na območju EEA⁷⁶. Tudi iz javno dostopnih podatkov izhaja, da ponudniki storitev cestnega transporta blaga svoje storitve opravljajo praviloma po vsej Evropi in po državah Balkana.⁷⁷ Ponudniki storitev se praviloma strinjajo z navedbo, da geografski trg cestnega transporta tovora vključuje celotno območje EEA. Navajajo npr., da je to skladno z ugotovitvami Evropske komisije.⁷⁸
62. Iz navedenega je razvidno, da obstaja možnost širše opredelitev geografskega trga kot je ozemlje Republike Slovenije. Glede na to, da koncentracija ne zbuja konkurenčno pravnih pomislekov, dokončna opredelitev geografskega trga ni potrebna.

III.1.5 Trg spletne trgovine

63. Evropska komisija (v nadaljevanju Komisija) je v svojih preteklih odločitvah na področju maloprodaje na daljavo sprva razlikovala med trgom spletne prodaje živilskega blaga na drobno in trgom spletne prodaje neživilskega blaga na drobno. Slednjega je nato kasneje nadalje delila glede na dva kriterija, in sicer glede na kategorije izdelkov in glede na prodajni kanal.
64. Agencija ugotavlja, da se Komisija doslej ni opredelila glede vprašanja, ali prodaja prek različnih maloprodajnih kanalov, kot sta stacionarna maloprodaja v fizičnih poslovalnicah in distančna oz. spletne prodaja, predstavlja enotni storitveni trg. Anketiranci tržne raziskave Evropske komisije v primeru *Media-Saturn/Redcoon* so različne maloprodajne kanale šteli za medsebojno zamenljive, saj da naj bi potrošniki vedno bolj primerjali cene v fizičnih trgovinah s tistimi na spletu, ter da naj bi trgovci enega kanala navadno upoštevali cene drugega kanala. V primeru *Carphone Warehouse/Dixons* je večina anketirancev trdila, da potrošniki štejejo stacionarno maloprodajo in spletno prodajo za zamenljivo v primeru nakupa mobilnega telefona in tabličnega računalnika. Velika večina anketirancev je v tem primeru tudi potrdila, da potrošniki primerjajo cene v fizičnih poslovalnicah s tistimi v spletnih trgovinah preden dejansko izvedejo nakup, pri čemer so poudarili pomembnost fizičnih poslovalnic, saj se potrošniki pred nakupom pogosto želijo posvetovati z usposobljenim osebjem in/ali neposredno pregledati izdelek. V vseh teh primerih je

⁷² Odgovor na vprašanje št. 34.

⁷³ Dokument št. 3061-14/2019-23 in št. 3061-14/2019-36

⁷⁴ Npr. dokumenti št. 3061-14/2019-29, št. 3061-14/2019-30, št. 3061-14/2019-34, št. 3061-14/2019-38, št. 3061-14/2019-40, št. 3061-14/2019-47, št. 3061-14/2019-51.

⁷⁵ Dokument št. 3061-14/2019-37 (navedene države Slovenija, Avstrija, Madžarska in Italija)

⁷⁶ Dokument št. 3061-14/2019-28 (navedeno območje EEA + Balkan), št. 3061-14/2019-31, št. 3061-14/2019-32, št. 3061-14/2019-39, št. 3061-14/2019-44, št. 3061-14/2019-49, št. 3061-14/2019-52.

⁷⁷ Npr. AvtoTransporti Kastelec, Kastelec Lado s p., navaja, da razpolaga z več kot 120 specjalno opremljenimi tovornimi vozili ter da prevoze opravlja po vsej Evropi ter državah Balkana (spletna stran <http://www.at-kastelec.si/o-podjetju.htm>, dostop 25. 7. 2019). Podjetje PETRANS d.o.o. navaja, da je njegova glavna dejavnost mednarodni transport in s tem povezana celovita logistična ponudba, da je med najuspešnejšimi slovenskimi prevozniki, ki delujejo na zahodneevropskem trgu, da s prevozi pokriva celotno Zahodno Evropo s poudarkom na Veliki Britaniji, Irski in državah Beneluks ter da prepeljejo lahko kakršenkoli kosovni tovor ne glede na količino (spletna stran <http://www.petrans.si/en/transport/>, vpogled 25. 7. 2019). Podjetje JURČIČ & CO d.o.o. v letnem poročilu za leto 2018, str. 3, navaja, da opravlja prevoze v naslednjih državah: Slovenija, Nemčija, Avstrija, Italija, Hrvaška, Češka, Poljska, Madžarska, Benelux, Srbija. Glavno tržišče družbe pa je zahodni evropski trg, kjer prednyači Nemčija. Podjetje FRIKUS d.o.o. pa v letnem poročilu za leto 2018, str. 8, navaja, da največji delež prihodkov ustvari na področju EU (96 %), sledi domači trg (3 %) in področje izven EU (1 %). Podjetje Kobal Transporti d.o.o. v letnem poročilu za leto 2018, str. 5, navaja, da s preko lastni različnimi vozili vse dni v letu oskrbuje slovenski in evropski trg.

⁷⁸ Glej npr. dokument št. 3061-14/2019-41, odgovor na vprašanje 22

Komisija vprašanje, ali vsi maloprodajni kanali predstavljajo enotni storitveni upoštevani trg (za vsako posamično kategorijo izdelkov), pustila odprto.⁷⁹

65. Evropska komisija je s preiskavo sektorja e-trgovanja ugotovila, da se je e-trgovanje v EU v zadnjih letih stalno povečevalo, da je EU eden od največjih trgov za e-trgovanje na svetu, da se vsako leto poveča delež ljudi, ki blago ali storitve naročajo preko spletja (s 30 % leta 2007 na 55 % leta 2016), da se je s spletnim trgovanjem povečala preglednost cen in potrošniki lahko takoj pridobijo in primerjajo informacije o izdelku in ceni ter hitro preklopijo z enega kanala (spletnega ali nespletnega) na drugega, da možnost primerjanja cen izdelkov povečuje cenovno konkurenco, kar vpliva na spletno in nespletno prodajo.⁸⁰ Iz navedenega izhaja, da med spletno in nespletno prodajo obstaja določena stopnja zamenljivosti.
- 66 Statistični urad RS poroča, da je v letu 2018 prek spletja nakupovalo več kot polovica oseb, starih 16-74 let. Spletne nakupovanje narašča med osebam v vseh starostnih skupinah. Več kot tri četrtine e-kupcev je nakupovalo pri spletnih trgovcih iz Slovenije. Kupci so prek spletja največ kupovali oblačila, športno opremo ali obutev, dobrilne za gospodinjstvo (npr. belo tehniko, pohištvo), dobrilne za vsakdanjo uporabo (npr. hrano, kozmetiko), zdravila, prehranska dopolnila (npr. vitamine), računalniško strojno opremo, elektronsko opremo, knjige, revije, časopise v tiskani ali elektronski obliki.⁸¹
67. Podjetje PS Moj paket (odvisno podjetje Pošte Slovenije) se ukvarja s prodajo trgovskega blaga v poštnih poslovalnicah in spletni trgovini.⁸² Na spletni strani podjetje ponuja naslednje kategorije izdelkov: dom, vrt in orodje, lepota in zdravje, šport in prosti čas, igrače in otroška oprema, računalništvo in telefonija, avdio-video in foto, pisama, šola in knjige, za male živall, avto-moto, erotik, akcija – dodatno znižano.⁸³
68. Iz podatkov, s katerimi razpolaga Agencija, ne izhaja, da bi v povezavi s trgom spletne trgovine obstajal resen sum glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence. Zato Agencija storitvenega trga spletne trgovine ni dodatno segmentirala in dokončno opredelila.
- 69 Gleda na to, da v primeru presoje predmetne koncentracije s pravili konkurence ni potrebna dokončna opredelitev upoštevnega proizvodnega/storitvenega trga spletne trgovine, tudi dokončna opredelitev tega upoštevnega geografskega trga ni potrebna.

III.2 Presoja koncentracije

70. V skladu z 11 členom ZPOmK-1 so prepovedane koncentracije, ki bistveno ornejujejo učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja. Agencija presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevnih trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist potrošnikom in ne ovira konkurenco.
- 71 Iz navedb priglasitelja je razvidno, da se dejavnosti v koncentraciji udeleženih podjetij horizontalno prekrivajo na naslednjih trgih: nacionalnem trgu storitev dostave paketnih pošiljk,

⁷⁹ Glej odločbo Agencije št. 3061-41/2018-16 z dne 25. 4. 2019, točke 33-36, ter zadeve Evropske komisije M.6228 – Mediasaturn/Redcoon, 13 in 17. odstavek, M.5721 – Otto/Primondo, 24 odstavek, M.7259 – Carphone Warehouse/Dixons, 20. odstavek.

⁸⁰ Evropska komisija Poročilo Komisije Sveta in Evropskemu parlamentu, Končno poročilo o preiskavi sektorja e-trgovanja, Bruselj, 10. 5. 2017, dostopno na http://ec.europa.eu/competition/antitrust/sector_inquiry_final_report_si.pdf, točke 3, 4, 11 in 12.

⁸¹ Statistični urad RS Spletne nakupovanje, Slovenija, 2018 Dostopno na <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/7770>. Vpogled 29. 7. 2018.

⁸² Dokument št. 3061-14/2019-43, str. 5.

⁸³ Spletna stran <https://www.mojpaket.si/>, vpogled 26. 7. 2019.

trgu pogodbene logistike, trgu špedicijskih storitev in trgu cestnega transporta blaga. Prav tako podjetja delujejo na vertikalno povezanih trgih.

III.2.1 Horizontalni učinki

72. Horizontalne koncentracije podjetij je mogoče opredeliti kot koncentracije, v katerih udeležena podjetja poslujejo na istih upoštevnih trgih. Iz Smernic o presoji horizontalnih združitev na podlagi uredbe sveta o nadzoru koncentracij podjetij⁶⁴ je razvidno, da obstajala dva glavna načina, po katerih lahko horizontalne združitve bistveno ovirajo učinkovito konkurenco, zlasti z ustvarjanjem ali krepitevjo prevladujočega položaja, a) z odstranitvijo pomembnega konkurenčnega pritiska za eno podjetje ali več podjetij, ki bi posledično povečala tržno moč brez usklajenega ravnanja (enostranski protukonkurenčni učinki), in b) s spremembro narave konkurence tako, da je precej verjetnejše, da bodo podjetja, ki prej niso usklajevala svojega ravnanja, zdaj uskladila in dvignila cene ali na drug način škodovala učinkoviti konkurenčni Z združitvijo lahko postane usklajevanje lažje, stabilnejše ali učinkovitejše za podjetja, ki so se usklajevala že pred združitvijo (koordinirani protukonkurenčni učinki ali koordinirano vzajemno delovanje)⁶⁵.

III 2.1.1 Presoja na nacionalnem trgu storitev dostave paketnih pošiljek

73. Iz naslednje tabele je razvidna ocena velikosti upoštevnega trga in tržnih deležev na nacionalnem trgu storitev dostave paketnih pošiljek, ki jo je podal priglasitelj.

Tabela 1: ocena velikosti trga in tržnih delež po oceni priglasitelja na trgu storitev dostave paketnih pošiljek

	Ocenjen promet v mil EUR			Ocena tržnega deleža v %		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Pošta Slovenije						
Intereuropa						
ostali						
skupaj						

Vir: podatki priglasitelja, dokument št. 3061-14/2019-1, str. 29-33.

74. Tržni deleži se pogosto uporabijo kot nadomestek za tržno moč. Visok tržni delež sam po sebi ni dovolj za ugotovitev, da ima podjetje znatno tržno moč. Iz priglasiteljevih podatkov je razvidno, da ima podjetje Pošta Slovenije na nacionalnem trgu storitev dostave paketnih pošiljek [] tržni delež, []. Podjetje Intereuropa ima na predmetnem upoštevnem trgu [] tržni delež. Tržni delež združenega podjetja tako v letu 2018 znaša [].

75. Ker dosega podjetje Intereuropa na upoštevnem nacionalnem trgu storitev dostave paketov [] tržni delež, se tržna moč združenega podjetja zaradi izvedene koncentracije []. Na podlagi navedenega prirasta tržnega deleža po izvedeni koncentraciji Agencija meni, da koncentracija ne bo mogla imeti negativnih učinkov na učinkovito konkurenco na predmetnem trgu v Republiki Sloveniji.

⁶⁴ Ur I EU C 31/03, 2004, v nadaljevanju Smernice o presoji horizontalnih združitev, točka 24

⁶⁵ Smernice o presoji horizontalnih združitev, točka 22

76. Za merjenje stopnje koncentracije se pogosto uporablja Herfindahl-Hirschmanov indeks (HHI)⁸⁶. HHI se izračuna tako, da se seštejo kvadri posameznih tržnih deležev vseh podjetij na trgu. HHI daje sorazmerno večjo težo tržnim deležem večjih podjetij. Čeprav je najbolje vključiti vse podjetja, pomanjkanje podatkov o zelo majhnih podjetjih ne more biti pomembno, ker taka podjetja nimajo bistvenega vpliva na HHI. Medtem ko lahko da absolutna vrednost HHI začetni podatek o konkurenčnem pritisku na trgu po združitvi, je sprememba HHI (znanja kot ‚delta‘) koristen približek spremembe v koncentraciji, ki je neposredna posledica združitve.⁸⁷

Tabela 2: HHI na nacionalnem trgu storitev dostave paketnih pošiljk

	Leto 2016	Leto 2017	Leto 2018
HHI sedaj	2.249,67	2.299,86	2.349,80
HHI po izvedeni koncentraciji Pošta Slovenije + Intereuropa	2.407,08	2.453,69	2.514,13
Sprememba v HHI – delta	157,41	163,83	164,33

Vir izračun Agencije na podlagi podatkov priglasitelja.

77. Iz zgornje tabele izhaja, da je trenutno na nacionalnem trgu storitev dostave paketnih pošiljk v Republiki Sloveniji visoka stopnja koncentracije. Iz ustaljene prakse Evropske komisije izhaja, da v primeru horizontalnih združitev na trgu, kjer je po združitvi HHI pod 1000, običajno ni potrebna poglobljena analiza. Malo verjetno je tudi, da bi horizontalne koncentracije bistveno ovirale učinkovito konkurenco v primerih, ko je HHI po združitvi med 1000 in 2000 in delta pod 250 ali v primerih, ko je HHI po združitvi nad 2000 in delta pod 150.⁸⁸ V primeru preseje koncentracije podjetij Pošta Slovenije in Intereuropa blj na nacionalnem trgu storitev dostave paketnih pošiljk po združitvi HHI presegel navedene mejne vrednosti, enako tudi delta v HHI (na podlagi podatkov o tržnih deležih za leto 2014 znaša HHI po združitvi 2.514,13 in delta 164,33). Kot izhaja iz prakse Evropske komisije pa so povečanja tržnega deleža, manjša kot 5 % zgolj minimalna, zato se v takih primerih, običajno sklepa, da koncentracija najverjetneje ne bo bistveno vplivala na stanje konkurence na upoštevnem trgu.
78. Iz ugotovitev AKOS izhaja, da na področju EU vse od leta 2013 narašča količina paketnih pošiljk v povprečju za 13 %, kar je posledica spremenjenih nakupovalnih navad ter globalizacije mednarodne trgovine. V okviru poštnih storitev je bilo v letu 2017 v notranjem prometu 13,3 milijona pošiljk, kar je 14 % več kot leto prej, v čezmejnem prometu pa je bilo v istem obdobju 2,9 milijona paketov, kar predstavlja 45 % rast glede na leto 2016.⁸⁹
79. Podjetje Intereuropa ni vpisano v evidenco izvajalcev poštnih storitev in tudi ne izvaja poštnih storitev, kot so opredeljene z Zakonom o poštnih storitvah. Podjetje Intereuropa deluje zlasti na trgu špedicijskih in logističnih storitev, kjer deluje tudi Pošta Slovenije (paket večjih dimenzijs, palete in tovor), vendar po oceni AKOS le v neznačnem obsegu.⁹⁰
80. Agencija je konkurentom priglasitelja, to je ponudnikom storitev na nacionalnem trgu storitev dostave paketnih pošiljk posredovala vprašalnike in na podlagi odgovorov ugotovila, da nekateri konkurenți ocenjujejo, da bodo na trg vstopili novi ponudniki in se bo konkurenca povečala.⁹¹ Eden izmed konkurenčnih navaja, da je trg omejen oziroma je trg nasičen, da položaj podjetja Pošta Slovenije kot izvajalca univerzalnih poštnih storitev že v osnovi predstavlja oviro za vstop novih ponudnikov, obenem pa je iz odgovora razvidno, da za izvajanje storitev koristi omrežje

⁸⁶ HHI → Herfindal-Hirschmanov indeks je merilo za velikost podjetij v odnosu do celotne panoge in je indikator stopnje konkurenčnosti med podjetji. Njegova vrednost se nahaja med 0 (razmere popolne konkurenčnosti) in 10000 (monopol). Višji kot je indeks, višja je stopnja koncentracije in nižji kot je indeks, nižja je stopnja koncentracije tržne moči. Na podlagi vrednosti indeksa je mogoče sklepati na konkurenčnost v panogi. Višje vrednosti so lahko znak manjše konkurenčnosti, in obratno, nižje vrednosti lahko pomenijo višjo konkurenčnost (Vir: Grgić Peter et al. Zakon o preprečevanju omejevanja konkurenčnosti (ZPOmK-1) s komentarjem, Ljubljana: GV Založba, 2009, stran 191).

⁸⁷ Smernice o preseji horizontalnih združitev, točka 16.

⁸⁸ Smernice o preseji horizontalnih združitev, točka 19 in 20.

⁸⁹ AKOS, Analiza trga poštnih storitev v Republiki Sloveniji v letu 2017, str. 5 in 26, dostopno na https://www.akos.rs/sufile/Pošta/Novice/2019/3_1/Analiza-trga-poštnih-storitev2017.pdf

⁹⁰ Dokument št. 3061-14/2019-25

⁹¹ Odgovori na vprašanje št. 12, glej npr. dokumente št. 3061-14/2019-26, št. 3061-14/2019-27, št. 3061-14/2019-33, št. 3061-14/2019-42

Pošte Slovenije⁹² Eden izmed konkurentov navaja, da ne pričakuje vstopa novih ponudnikov storitev, vendar pričakuje, da se bo konkurenca še naprej zaostrovala s pritiskom na cene storitev in marže⁹³

81. Konkurenti navajajo, da ima Pošta Slovenije že sedaj tolikšen tržni delež, da paketne pošiljke podjetja Intereuropa ne vplivajo bistveno na konkurenčni položaj združenega podjetja⁹⁴. Eden izmed konkurentov kljub temu, da po njegovem mnenju predmetna koncentracija ne bo bistveno zmanjšala konkurenco, opozarja na nevarnost združevanja logistike in poštih storitev ter s tem omejevanje konkurence. Nekateri konkurenti pa navajajo, da je Pošta Slovenije že sedaj zelo bližu prevladujočega položaja na trgu in bi s predmetno koncentracijo svojo moč le še okrepila⁹⁵.
82. Po ugotovitvah Agencije in tudi iz odgovora AKOS izhaja, da so vstopne ovire na trgu dostave paketnih pošiljk relativno nizke⁹⁶. Administrativnih ali pravnih ovir za vstop na trg ni, ekonomske ovire pa tudi niso visoke, saj je trg storitev dostave paketnih pošiljk enako kot poštni sektor delovno (in ne kapitalsko intenziven), kar pomeni, da so potopljeni stroški nižji kot pri drugih infrastrukturnih sektorjih. Dejavnost je mogoče izvajati tudi na geografsko omejenem ozemlju (urbanem okolju, kjer je višja gostota naseljenosti), kar pomeni nižje stroške. To pomeni, da je vstop na trg dovolj lahek in je zato malo verjetno, da bi združitev pomenila kakršno koli večje protikonkurenčno tveganje⁹⁷.
83. Agencija na podlagi razpoložljivih podatkov ugotavlja, da podjetji Pošta Slovenije in Intereuropa nimata takšne tržne moči na nacionalnem trgu storitev dostave paketnih pošiljk, na podlagi katere bi lahko vplivali na pogoje konkurence na navedenem trgu in ki bi jima omogočala omejitve dostopa do trga drugim udeležencem oziroma bi lahko kako drugače omejevali konkurenco. Poleg tega se položaj podjetja Pošta Slovenije s predmetno koncentracijo na trgu storitev dostave paketnih pošiljk ne bo bistveno spremenil, saj podjetje Intereuropa opravlja pretežno logistične in špedicijske storitve in ima na upoštevnem trgu storitev dostave paketnih pošiljk [REDACTED] tržni delež.
84. AKOS navaja, da zaradi koncentracije podjetij Pošta Slovenije in Intereuropa pričakuje doseganje učinkov ekonomije obsega in doseganje nižjih stroškov⁹⁸, kar ima lahko pozitiven vpliv na trg in konkurenco. Agencija pa konkretnih pozitivnih učinkov predmetne koncentracije ni ugotovljala, saj ni verjetnosti za obstoj negativnih učinkov, ki bi bistveno vplivali na učinkovito konkurenco na trgu in ki bi nastali kot posledica združitve. Zaradi navedenega ni bilo potrebno tehtanje med pozitivnimi in negativnimi učinki priglašene koncentracije. Vplivi predmetne koncentracije na konkurenco bodo zaradi majhnega povečanja tržnega deleža, do katerega bo vodila koncentracija, zanemarljivi.

III.2.1.2 Presoja na trgu pogodbene logistike

85. Po navedbah priglasitelja na trgu pogodbene logistike poslujejo Pošta Slovenije, PS Logistika (odvisno podjetje Pošte Slovenije) in Intereuropa, katerih tržni deleži so po oceni priglasitelja [REDACTED]. Tako naj bi imela navedena podjetja v letu 2018 na trgu pogodbene logistike naslednje tržne deleže. Pošta Slovenije [REDACTED], PS Logistika [REDACTED] in Intereuropa [REDACTED]⁹⁹.
86. Po oceni priglasitelja nobeno podjetje na območju Republike Slovenije na trgu pogodbene logistike ne dosega niti [REDACTED] tržnega deleža. Največji konkurenti na predmetnem trgu so [REDACTED]

⁹² Dokument št. 3061-14/2019-35, odgovor na vprašanja 10 do 12 in 27

⁹³ Dokument št. 3061-14/2019-41, odgovor na vprašanje 12.

⁹⁴ Odgovori na vprašanje št. 27, glej npr. dokumente št. 3061-14/2019-26 in 3061-14/2019-27. Smiselnno enako izhaja tudi iz dokumenta št. 3061-14/2019-41.

⁹⁵ Npr. dokument št. 3061-14/2019-33.

⁹⁶ Dokument št. 3061-14/2019-25

⁹⁷ Smernice o presoji horizontalnih združitev, točka 68

⁹⁸ Dokument št. 3061-14/2019-25

⁹⁹ Priglasitev, dokument št. 3061-14/2019-1, str. 33 in 34

87. Konkurenčno podjetje BTC d.d. v letnem poročilu za leto 2018 navaja, da z nenehnim povečevanjem prihodkov v Logističnem centru dosega vse večji tržni delež v Sloveniji, da je v letu 2018 prihodke povečalo za 7,5 % glede na leto 2017 in da logistiko opravlja s 400 zaposlenimi na 100.000 m² skladniščnih površin.¹⁰⁰
88. Konkurenčno podjetje Fersped v letnem poročilu za leto 2017 navaja, da je logistika dejavnost, ki beleži rast že od leta 2012 in da se je obseg blagovnega prometa v krepil v vseh vrstah prevozov. Zaradi rasti tujega povpraševanja »se je nadaljevala že tri leta prisotna visoka rast prevozov domačih cestnih prevoznikov po tujini. Ob izrazitejši domači konjukturi je bila obujena tudi rast njihovih prevozov po Sloveniji. Po drugi strani je tudi na slovenskih cestah vse večja konkurenca tujih prevoznikov. Posebej močno se je povečeval železniški blagovni promet, predvsem zaradi višjega izvoza teh storitev. V skladu z rastjo v sektorju logistika se povečuje tudi pretovor v Luki Koper.« Podjetje še navaja, da vse večja internacionalizacija in globalizacija trgovske in proizvodne dejavnosti zahtevata vse kompleksnejše logistične rešitve, hkrati pa vse večji pritisk na znizjevanje cen.¹⁰¹
89. Ponudniki storitev na trgu pogodbene logistike so v okviru analize, ki jo je Agencija opravila na trgu pogodbene logistike večinoma navedli, da pričakujejo na predmetnem trgu vstop novih ponudnikov storitev ter povečanje konkurenčnosti. Kot razlog pa so nekačerl navedli, da v »Sloveniji še niso prisotni vsi veliki svetovni pogodbeni logisti in špediterji«, »da ni dosti velika koncentracija« oziroma da na trgu deluje veliko domačih in tujih logističnih podjetij.¹⁰²
90. Na podlagi vsega zgoraj obrazloženega, ob upoštevanju tržne strukture, vstopnih ovir, obstoječe in potencialne konkurenčnosti, izbiro, ki jo imajo potrošniki, ter drugih dejavnikov, Agencija zaključuje, da predmetna koncentracija ne predstavlja nevarnosti ustvarjanja ozljoma krepitve prevladujočega položaja, ki bi pomenil zmanjšanje ali onemogočanje učinkovite konkurenčnosti. Trg pogodbene logistike je namreč širši od območja Republike Slovenije, prav tako na trgu logistike obstajajo močna mednarodna podjetja.
91. Glede na navedeno in v skladu z 18. odstavkom Smernic o presozi horizontalnih združitev, ki določa, da se pri koncentracijah, pri katereh skupni tržni delež v koncentraciji udeleženih podjetij na določenem trgu ne presega 25 %, zaradi nizkega tržnega deleža domneva, da koncentracija ne more ovirati učinkovite konkurenčnosti in je zato skladna s pravili konkurenčnosti, Agencija ne izraža pomislek glede predmetne koncentracije na trgu pogodbene logistike v Republiki Sloveniji.

III.2.1.3 Presoja na trgu špedicijskih storitev

92. Po navedbah priglasitelja na trgu špedicijskih storitev poslujejo Pošta Slovenije, Feniksšped (odvisno podjetje Pošte Slovenije) in Intereuropa, katerih tržni deleži so po oceni priglasitelja [redacted]. Tako naj bi imela navedena podjetja v letu 2018 na trgu špedicijskih storitev naslednje tržne deleže Pošta Slovenije [redacted] Feniksšped [redacted] in Intereuropa [redacted].¹⁰³
93. Po navedbi priglasitelja so njegovi najpomembnejši konkurenti na trgu špedicijskih storitev naslednja podjetja: [redacted]
94. Iz javno dostopnih podatkov izhaja, da na trgu špedicijskih storitev obstaja močna konkurenčnost. Tako npr. podjetje DSV Transport d.o.o. v letnem poročilu navaja, da je špediterski trg v Sloveniji

¹⁰⁰ Konsolidirano letno poročilo podjetja BTC d.d. za leto 2018, str. 24

¹⁰¹ Revidirano letno poročilo podjetja Fersped, d.o.o., za leto 2017, str. 26 in 27

¹⁰² Glej dokument št. 3081-14/2019-30, odgovor na vprašanje št. 19, dokument št. 3081-14/2019-52, odgovor na vprašanje 36, dokument št. 3081-14/2019-40, odgovor na vprašanje 36

¹⁰³ Priglasitev, dokument št. 3061-14/2019-1, str. 34 in 35

¹⁰⁴ Priglasitev, dokument št. 3061-14/2018-1, str. 38.

»pod vplivom agresivne konkurenčne. Na tem trgu delujejo številni domači in tudi ponudniki, ki namenjajo veliko finančnih sredstev za izboljšanje kvalitete storitve. Konkurenčna podjetja ponujajo celovite logistične storitve«¹⁰⁵ Tudi podjetje F.A. MAIK d.o.o. navaja, da je konkurenčna med ponudniki logističnih storitev na trgu »zelo močna« ter da vsako »leto beležimo rast družb, ki se ukvarjajo vsaj z enim izmed področij logistike, to je transportom, skladiščenjem in špedicijo.«¹⁰⁶

95. Agencija je ugotovila, da so na trgu špedicijskih storitev prisotna številna podjetja¹⁰⁷ Tudi v okviru analize trga, ki jo je opravila Agencija, so ponudniki špedicijskih storitev so v pretežni večini navedli, da pričakujejo vstop novih ponudnikov na trg in dodatno povečanje konkurenčnosti.¹⁰⁸

96. Na podlagi vsega navedenega Agencija meni, da obravnavana koncentracija ne predstavlja bistvene spremembe obstoječe strukture trga špedicijskih storitev ter nevarnosti ustvarjanja ali krepitve prevladajočega položaja na tem trgu. Poleg tega se možnost izbire kot eden pomembnejših dejavnikov presoje skladnosti koncentracije s konkurenčnimi pravili, zaradi zadevne koncentracije, po mnenju Agencije, za uporabnike ne bo zmanjšala, saj so na trgu prisotni številni konkurenčni.

III.2.1.4 Presola na trgu cestnega transporta blaga

97. Po navedbah priglasitelja na trgu cestnega transporta poslujejo Pošta Slovenije, PS Logistika (odvisno podjetje Pošte Slovenije) in Intereuropa, katerih tržni deleži so po oceni priglasitelja [REDACTED] Tako naj bi imela navedena podjetja v letu 2018 na trgu cestnega transporta naslednje tržne deleže Pošta Slovenije [REDACTED] PS Logistika [REDACTED] in Intereuropa [REDACTED]¹⁰⁹

98. Po navedbi priglasitelja so njegovi najpomembnejši konkurenčni na trgu cestnega transporta blaga naslednja podjetja:[REDACTED]

99. Podjetje EUROTEK Trebnje, d.o.o., v letnem poročilu navaja, da je na trgu EU »v transportni dejavnosti prisotna močna konkurenčna, kot tudi vse več birokratskih ovir s sprejetimi predpisi v državah EU, zato se morajo podjetja situaciji prilagajati in izvajati ukrepe, da ostajajo konkurenčna. Za neročnike prevozov pa ni pomembna samo cena prevoza, ampak je pomembna tudi kvaliteta izvedenih prevozov«.¹¹⁰ Podjetje Intereuropa v letnem poročilu navaja, da kljub »ugodnim makroekonomskim kazalnikom se področje kopenskega prometa še vedno srečuje z agresivno konkurenčno in da trgu »storitev kopenskega prometa bo tudi v prihodnji trgu z visoko stopnjo konkurenčnosti in stalno rastjo zahtev strank po povečani kakovosti storitev«.¹¹¹

100. Največji slovenski prevozniki po prihodkih v letu 2018, katerih osnovna dejavnost je cestni prevoz blaga (po standardni klasifikaciji dejavnosti skupina H-49.410) so¹¹²:

- 1 Klemen Transport, Klemen Piškur s.p.,
2. Avtovozništvo Kastelec Kasteleč Lado s.p.,
3. EUROTEK Trebnje d.o.o.,
4. FRIKUS d.o.o.,

¹⁰⁵ Revidirano letno poročilo podjetja DTV Transport za leto 2018, str. 11

¹⁰⁶ Revidirano letno poročilo podjetja F.A. MAIK d.o.o. za leto 2017, str. 13

¹⁰⁷ Tako je npr. v Imeniku pristaniške skupnosti na spletni strani <https://uka-kp.slo/menik-pristanske-skupnosti-214> (vpogled 31. 7. 2019) navedenih špediterjev 118 podjetij, na spletni strani <https://www.fraport-slovenija.si/si/avor/partneri/spediterji/> (vpogled 31. 7. 2019) pa je navedenih 25 špediterjev podjetij.

¹⁰⁸ Gre za odgovore pod zaporednim 28 do 31. Glej npr. dokumente št. 3061-14/2019-23, št. 3061-14/2019-29, št. 3061-14/2019-30, št. 3061-34/2014-34, št. 3061-14/2019-36, št. 3061-14/2019-38, št. 3061-14/2019-39

¹⁰⁹ Priglasitev, dokument št. 3061-14/2019-1, str. 35 in 36

¹¹⁰ Priglasitev, dokument št. 3061-14/2019-1, str. 38.

¹¹¹ Letno poročilo podjetja EUROTEK Trebnje d.o.o., str. 6

¹¹² Konsolidirano letno poročilo podjetja Intereuropa za leto 2018, str. 48

¹¹³ Revija Transport & Logistika, junij 2019 100 največjih slovenskih avtoprevoznih podjetij, dostopno na spletni strani <https://www.etransport.si/novice/100-največjih-slovenskih-avtoprevoznih-podjetij>, vpogled 25. 7. 2019

5. T.L. SIRK d.o.o.,
6. KOBAL Transporti d.o.o.,
7. PETRANS d.o.o.,
8. MILŠPED d.o.o.,
9. GEFCO d.o.o.,
10. JURČIČ & CO d.o.o.

101. Agencija ugotavlja, da so na trgu cestnega transporta blaga prisotna številna podjetja. Tudi v okviru analize trga, ki jo je opravila Agencija, so ponudniki storitev transporta blaga v pretežni večini navedli, da pričakujejo vstop novih ponudnikov na trg in dodatno povečanje konkurence¹¹⁴. Eden izmed ponudnikov storitev dostave paketov, ki v Sloveniji še ne izvaja storitev cestnega transporta blaga, navaja, da v prihodnosti načrtuje, da bo v Sloveniji ponujal tudi storilve cestnega transporta blaga¹¹⁵. Drugi ponudniki navajajo, da »je še veliko ponudnikov«¹¹⁶, da je Slovenija tranzitna država znotraj EU in zato lahko vedno pričakuje vstop novih storitev in ponudnikov na trgu tovornega prometa, da je intenzivnost konkurence visoka ter da evropska študija za leto 2017¹¹⁷ izpostavlja naslednje ključne tendence: (i) pomembna dejavnost združitev in prevzemov, za katero se pričakuje, da bo spodbudila večjo konsolidacijo na zelo razdrobljenem trgu in (ii) pričakuje se zmerno povečanje cestnih prevoznin, večinoma vezano na povečanje stroškov.¹¹⁸

102. Na podlagi vsega navedenega Agencija meni, da obravnavana koncentracija ne predstavlja bistvene spremembe obstoječe strukture trga cestnega transporta blaga ter nevarnosti ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja na tem trgu. Poleg tega se možnost izbire kot eden pomembnejših dejavnikov presoje skladnosti koncentracije s konkurenčnimi pravili zaradi zadevne koncentracije, po mnenju Agencije, za uporabnike ne bo zmanjšala, saj so na trgu prisotni številni konkurenti.

III.2.2 Vertikalni učinki

103. Vertikalne združitve zadevajo podjetja, ki so dejavna na različnih stopnjah oskrbne verige. V primerjavi s horizontalnimi združitvami je za vertikalne združitve na splošno manj verjetno, da bi bistveno ovirale učinkovito konkurenco. Učinkovito konkurenco ovirajo predvsem na dva načina z neusklajenimi (izključitev) in usklajenimi učinki.¹¹⁹ Vertikalne združitve pomenijo grožnjo učinkoviti konkurenči samo v primeru, če ima združeni subjekt precejšnjo stopnjo tržne moči (ki ni nujno prevladujoči položaj) na najmanj enem od upoštevnih trgov. Evropska komisija verjetno ne bo izrazila pomislka glede usklajenih ali neusklajenih vertikalnih združitev, če bo tržni delež novega subjekta po združitvi na vsakem od zadevnih trgov znašal manj kot 30 %.¹²⁰

104. Trg spletnne trgovine, na katerem deluje podjetje Pošta Slovenije je vertikalno povezan s trgom storitev dostave paketnih pošiljk in trgom cestnega transporta blaga¹²¹, na katerem delujejo tako Pošta Slovenije kot Intereuropa.

105. Agencija je presojala dve vrsti izključitev, in sicer, ali bi lahko koncentracija podjetij pripeljala do izključitev pri surovinah, o kateri govorimo, če je verjetno, da bo zaradi koncentracije podjetij

¹¹⁴ Gre za odgovore pod št. 25. Glej npr. dokumente št. 3061-14/2019-23, št. 3061-14/2019-28, št. 3061-14/2019-30, št. 3061-14/2019-31, št. 3061-14/2019-32, št. 3061-34/2014-34, št. 3061-14/2019-36, št. 3061-14/2019-39.

¹¹⁵ Dokument št. 3061-14/2019-42, odgovor na vprašanje 28.

¹¹⁶ Dokument št. 3061-14/2019-52, odgovor na vprašanje 36.

¹¹⁷ European Road Freight Market Survey 2017, dostopno na strani <https://www.tu-insight.com/wp-content/uploads/2017/11/European-Road-Freight-Market-Survey-2017.pdf>.

¹¹⁸ Dokument št. 3061-14/2019-14, odgovor na vprašanje 17.

¹¹⁹ Smernice o presoji nehorizontalnih združitev na podlagi uredbe Sveta o nadzoru koncentracij podjetij, Ur. I EU C 265/07, 2004, v nadaljevanju Smernice o presoji nehorizontalnih združitev, odst. 11, 17, 18 in 19.

¹²⁰ Smernice o presoji nehorizontalnih združitev, odst. 23 in 26

¹²¹ Podjetje Pošta Slovenije preko spletnne trgovine <https://www.mojpaket.si/> prodaja raznovrstne izdelke, tako po dimenzijah kot po kategorijah (kot je npr. kategorija dom, kamor med drugim sodi prodaje bele tehnikе, kuhinjskih aparatov, pohištva, ali npr. kategorija pisama, šole in knjige, kamor med drugim sodi drobni pisarniški material). Pri tem pa nekatereh izdelkov ne moremo uvrstiti med paketne pošiljke (zaradi mase in dimenzij), ampak je dostavo teh izdelkov potrebno uvrstiti na trg cestnega transporta blaga.

prišlo do povečevanja stroškov konkurentov na spodnjem delu oskrbne verige preko omejevanja možnosti njihovega dostopa do pomembnih surovin - t.i. input foreclosure, ter ali bi lahko koncentracija podjetij pripeljala do izključitev pri strankah na zgornjem delu oskrbne verige preko omejevanja njihovega dostopa do zadostne mreže strank – t.l. customer foreclosure.

106. Iz prakse izhaja, da izključitev pri surovinah (t.i. input foreclosure) lahko povzroči težave glede konkurenco, samo če zadeva surovino, pomembno za proizvod na spodnjem delu oskrbne verige Konkurenčne pomisleke vzbuja le, ko ima vertikalno povezano podjetje, ki je nastalo na podlagi združitve, pomembno stopnjo tržne moči na zgornjem delu oskrbne verige (to je v konkretnem primeru na trgu spletne trgovine).¹²²
107. Po oceni priglasitelja v letih 2017 in 2018 znaša tržni delež podjetja Pošta Slovenije na trgu spletne trgovine [REDACTED]. Tudi iz Agenciji razpoložljivih podatkov¹²³ izhaja, da na trgu spletne trgovine obstajajo številni učinkoviti konkurenți podjetja Pošta Slovenije. Zato po mnenju Agencije združeno podjetje ne bo imelo zadostne stopnje tržne moči na trgu spletne trgovine, da bi lahko zavrnitev poslovanja z neodvisnimi podjetji na ravni dostave Izdelkov kupcem (to je na trgu storitev dostave paketov in trgu cestnega transporta blaga) povzročila le-tem zmanjšano škodo.
108. Izključitev pri strankah se lahko pojavi, kadar se dobavitelj (npr. Pošta Slovenije, ki prek spletne trgovine prodaja blago) poveže s pomembno stranko na spodnjem delu oskrbne verige. Zaradi prisotnosti na spodnjem delu oskrbne verige lahko združeni subjekt svojim dejanskim ali morebitnim konkurentom na trgu na zgornjem delu oskrbne verige (trg surovin) prepreči dostop do zadostne mreže strank in zmanjša njihovo konkurenčno sposobnost ali spodbudo.¹²⁴
109. Agencija ugotavlja, da je podjetje Pošta Slovenije že sedaj prisotno tako na zgornjem delu oskrbne verige (na trgu spletne trgovine) kot na spodnjem delu oskrbne verige (trg storitev dostave paketov in trgu cestnega transporta blaga). Podjetje Intereuropa se po podatkih priglasitelja s spletno trgovino ne ukvarja, na spodnjem delu oskrbne verige pa nima visokih tržnih deležev, saj je imelo v letu 2018 na nacionalnem trgu storitev dostave paketov ocenjen tržni delež v višini [REDACTED] na trgu cestnega transporta blaga pa v višini [REDACTED]. Na trgu cestnega transporta blaga so prisotna številna transportna podjetja, trg je razdrobljen in visoko konkurenčen, zato se lahko konkurenți podjetja Pošta Slovenije na trgu spletne trgovine pri transportu blaga do strank usmerijo na številna neodvisna transportna podjetja. Na nacionalnem trgu storitev dostave paketnih pošiljk ima sicer podjetje Pošta Slovenije [REDACTED] tržni delež (v letu 2018 je ocenjen v višini [REDACTED]), vendar pa je Pošta Slovenije skladno z Zakonom o poštnih storitvah izvajalec univerzalne poštne storitve, ki jo mora izvajati na celotnem ozemlju, stalno, redno in nemoteno, po določeni kakovosti in po določeni ceni za vse uporabnike poštnih storitev. Zakon o poštnih storitvah določa tudi pristojnosti, organizacijo in delovanje AKOS kot neodvisnega regulatorja na trgih poštnih storitev. Na osnovi navedenega Agencija meni, da ni pričakovati, da bi Pošta Slovenije lahko svojim konkurentom na trgu spletne trgovine pri dostavi paketov pri nakupih preko spletja preprečila dostop do strank.
110. Na podlagi navedb priglasitelja in drugih razpoložljivih podatkov Agencija ugotavlja, da bo združeno podjetje zgorj v manjšem obsegu okrepilo svojo tržno moč na posameznih trgih, kjer nastopa v Republiki Sloveniji. Poleg tega bo ekonomska moč združenega subjekta na nacionalnem trgu storitev dostave paketov omejena s predpisi, na ostalih trgih pa bo združeno podjetje soočeno z veliko ekonomsko močjo konkurenčnih podjetij. Agencija zato ugotavlja, da na nobenem segmentu trga, na katerem so udelenega podjetja, ki se združujejo, ne bo moglo prići do zaprtja dostopa do trga ter posledično dviga cen združenega subjekta. Agencija ugotavlja, da se izbira za končnega kupca kot posledica obravnavane koncentracije ne bo zmanjšala in da so negativni učinki predmetne vertikalne koncentracije malo verjetni.

¹²² Smernice o presoji nehorizontalnih združitev, odst. 34.

¹²³ Odločba Agencije št. 3061-27/2017-71 z dne 12. 4. 2018 in odločba Agencije št. 3061-41/2018-16 z dne 25. 4. 2019.

¹²⁴ Smernice o presoji nehorizontalnih združitev, točka 58

IV. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

111 V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku¹²⁵ mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz druge točke izreka.

V. ZAKLJUČEK

112. Na podlagi posredovanih podatkov priglasitelja koncentracije in ob upoštevanju javno dostopnih podatkov Agencija ugotavlja, da v zadevi priglašene koncentracije ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence. Koncentracija ne bo ustvarjala ozrom pa krepila prevladujočega položaja, ki bi hkrati pomenil zmanjšanje ali onemogočanje učinkovite konkurence. Agencija zato koncentraciji, na podlagi tretjega odstavka 46. člena ZPOmK-1, ne nasprotuje in izjavlja, da je skladna s pravili konkurence.

VI. POUK O PRAVNEM SREDSTVU

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodila:
mag. Mirjana Rozman

M. Rozman

Andrej Matvoz
Predsednik senata

Andrej Matvoz

Vročili:

- POŠTA SLOVENIJE d.o.o., Slomškov trg 10, 2000 Marlbor, po pooblaščencu: Odvetniška družba Kavčič, Bračun in partnerji, o.p., d.o.o., Trg republike 3, 1000 Ljubljana - osebno po ZUP.

Objavili:

- Izrek odločbe se objavi na spletni strani Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence.

¹²⁵ Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 Odl.US: U-I-54/06-32 (48/09 popr.), 8/10 in 82/13.